Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 49 — 1976 m. GRUODŽIO - DECEMBER 8 d. — CANADA – MONTREAL – (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

JAV būsimasis prezidentas Jimmy Carter su žmona Rosalynn beateiną į bažnyčią – the Baptist Church in Plains, Ga.; 1977 m. sausio mėn. 20 d. jie ateis į Baltuosius Rūmus, Washington.

PAKEITĖ JAV VALSTYBĖS SEKRETORIŲ

Naujai išrinktas JAV prezidentas Jimmy Carter'is paskyrė Cyrus R. Vance Valstybės Sekretoriaus pareigoms. Kongresas ir diplomatinis korpusas šio patyrusio diplomato paskyrimu pilnai patenkinti.

Carter'is pabrėžė, kad jo administracijos pradžioje bus ypač rūpinamasi Viduriniųjų Rytų taika. Jis intensyviai dirbsiąs, kad pavyktų susitarti ne tik aprėboti, bet ir sumažinti ginklavimąsi strateginiais branduoliniais ginklais.

Vance, 59 m. amžiaus, Wall street advokatas; demokratų ir respublikonų partijos jį gyria, Kissinger'is jį vadina išskirtinai pasižymėjusiu.

SUSITIKO FINANSŲ MINISTERIAI

Visų Kanados provincijų finansų ministeriai šią savaitę susirinko Ottawon, tartis kiek kuri provincija turi gauti pinigų. Naujasis Quebec'o Finansų Ministeris J. Parizeau reikalausiąs federalinės valdžios prisidėti prie Olimpinių Žaidynių deficito ir policijos išlaikymo išlaidų padengimo.

ŠELPIA TURKIJĄ

Per Raudonąjį Kryžių Kanada paskyrė nukentėjusiai Turkijai nuo žemės drebėjimų 100.000 dolerių.

Paskutinėmis žiniomis Turkijoje žuvo 5.300, sužeista 5.000 ir apie 50 tūkstančių žmonių pasliko be pastogės.

BOURASSA EUROPOJE

Buvęs Quebec'o premjeras ir Quebec'o liberalų partijos lyderis, po pralaimėtų provincinių rinkimų lankosi Europos kraštuose, būvojo Londone ir Briuselyje. Jis studijuoja Bendrosios Europos Ekonomijos komisijos darbus ir metodus, galimas dalykas, ieškodamas sau įdomaus darbo.

NAUJAS MEKSIKOS PREZIDENTAS

Nuo gruodžio 1 dienos Mekkojo valstybės prezidentu tampa Jose Lopez Portillo. Jo pareigos iš pat pirmos dienos yra nelengvos. Infliacija pasiekusi iki 20% ir piniginis vienetas peza nuvertintas iki 50%.

RODEZIJOJE PRIEITA SUSITARIMAS

Po ilgų derybų, Rodezijos baltųjų ir juodųjų atsovai priėmė Anglijos pasiūlymą kad nuo 1977 m. kovo mėn. 1 dienos juodieji perims krašto valdymą į savo rankas. Belieka tik procedūriniai susitarimai iki formalaus perėmimo.

SEN. PAUL YUZYK NATO SESIJOJE

22-oji NATO sesija įvyko lapkričio 15-19 d.d. Williamsburg, Virginia, JAV. Joje dalyvavo apie 200 parlamentarų, atstovaujančių 15 demokratinių kraštų.

Ypač Šiaurės Amerikos komitetas griežtai pasisakė prieš Sovietų didinimą ginklų ir karinių pajėgų, prieš jų agresyvią politiką Afrikoje ir kitur, prieš Sovietų Helsinkio Susitarimų laužymą ir nesiskaitymą su Jungtinių Tautų "charterio" susitarimais.

Kanada nusiuntė skaitlingiausią delegaciją – 5 senatorius ir 21 P.M.

Lietuviams gerai žinomas ir jų gerbiamas Paul Yuzyk, jau ketvirtą kartą dalyvavęs metiniuose sesijų susirinkimuose, aktyviai atstovavo Švietimo, Kultūros Reikalų ir Informacijos skyriuose.

Anglijos atstovui lordui Lyell pristačius raportą apie Religijos Padėtį Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europoje, senatorius Yuzyk suteikė papildomai paskutiniųjų informacijų šiuo klausimu, ypač, paminėdamas naujausią ukrainiečių laisvame pasaulyje gyvenančių išleistą brošiūrą, Sovietų Religijos Persekiojimai Ukrainoje.

Po diskusijų, Komitetas vienbalsiai prijungė tų dokumentų kopiją prie Bendrųjų Raportų.

Ateinančiais metais numatoma konferencija Belgrade – Jugoslavijoje ir ruošiamasi plačiau išnagrinėti Sov. Sąjungos ir Varšuvos Pakto Satelitų Žmogaus Teisių, minimų Helsinkio Susitarimuose, laužymą. Joje dalyvaus ir senatorius Yuzyk.

Savo kalboje senatorius pabrėžė, kad NATO yra laisvės ir demokratijos atspirtis prieš Sovietų Rusijos imperialistinį, totalitarinį, komunistinį policinį rėžimą. Kitą metą sovietai ruošia masinę propagandą, artinantis 60 m. bolševikų revoliucijos sukakčiai. NATO kraštai, visa tai turėtų atsverti atatinkamu auklėjimu, ir stiprinti pas save demokratinės politikos įvertinimą.

Senatoriaus mintys buvo priimtos nuoširdžiais plojimais.

BENDRUOMENYBĖS

IŠ ELTOS INFORMACIJOS

Dr. Kęstutis Valiūnas, VLIKo Pirmininkas, 1976 m. lapkričio 12 d. pasiuntė naujai išrinktajam JAV prezidentui James R. Carter'iui tokio turinio sveikinimo telegramą:

" Nuoširdūs sveikinimai laimėjus lapkričio antrąją. Jūsų praeities darbai aiškiai rodo Jūsų didelį susidomėjimą žmogaus teisių problema, kuri mums yra itin svarbi.

Per šimtmečius Lietuva buvo suverenine valstybė ir kultūros bei švietimo centras. Mums sunku patikėti, kad Rusijos okupacija mūsų krašte tebesitęsia iki šiol, ypač, kad Jungtinės Tautos apsčiai išleidžia proklamacijų dėl laisvo tautų apsisprendimo.

Kalbėdamas kelių milijonų lietuvių, gyvenančių Sovietų priespaudoje ir laisvajame pasaulyje vardu, labai prašau demaskuoti rusų veidmainystę ir Sovietų Sąjungos imperializmą, kas liečia mūsų kadaise buvusio laisvo krašto pavergimą.

Būdami pasiryžę kiek galima padėti, linkime Jūsų administracijai geriausio pasisekimo ateičiai".

VILNIAUS KONSERVATORIJA

Vilniaus valstybinėje konservatorijoje, kur yra 17 katedrų, studijuoja daugiau kaip 800 studentų ir studenčių. Konservatorijoje dirba 200 dėstytojų. Studijuoja: smuikininkai, pianistai, violenčelistai, vokalis – tai, dirigentai, kompizitoriai muzikologai, dramos teatro artistai ir televizijos režisoriai...

Konservatorijos rektorius prof. J. Karnavičius pabrėžė, kad konservatorija turi labai gerai pasiruošusių ir savo srityje atsižymėjusių dėstytojų. "Mūsų uždavinys", sako prof. Karnavičius, "yra ne vien profesionaliniame plane paruošti gerus specialistus, bet žmones-laisvus, trokštančius į masę nešti dvasinį grožį, tapti meno grožio propagandistais..."

"Ir dėl to daug dėmesio skiriama jaunuolių aktyviam marksizmo-leninizmo formavimui dėstomuose visuomeniniuose dalykuose"...

UNIVERSITETO ARCHYVUOSE

1979 m. sueis 400 metų nuo Lietuvos Universiteto įsteigimo Vilniuje. Kas yra šio universiteto archyvuose sukaupta, šiek tiek žinių randame š.m. lapkričio 5 d. dienraštyje Sovietskaja Litva. Ten rašoma, kad juo toliau, juo daugiau surandama pageltusiais lapais senovės dokumentų. Renkama visa, kad 400 metų sukakties proga būtų galima parodyti pilnesnė universiteto istorija. Dabar jau išaiškinta, jog įvairių raštų, dokumentų ir leidinių surinkta per 100 tūkstančių.

Visi dokumentai tyrinėjami specialistų, nes tai labai svarbus dalykas pažinti įvairių tautų senovės kalbas, kuriomis domisi ir kitų Europos kraštų mokslininkai. Daugiausia svarbios medžiagos randama nuo XVI pradžios iki XIX šimtmečio. Patys seniausi dokumentai yra nuo XIII šimtm. Tai Lietuvos kunigaikštystės susirašinėjimai, teisminiai ir privilegijų dokumentai. Esąs tik vienas ir gal tik vienintėlis egzempliorius rinkinio "Revoliucinės giesmės", Amerikoje į lietuvių kalbą išverstųjų – internacionalo, Marsellietės ir kt.

• Neue Zuericher Zeitung nuolatinis Maskvos korespondentas R. Mei lapkričio 6/7 d.d. laidoje paskelbė ilgą straipsnį pavadintą " Die Balten – Bauern auf dem Schachbrett der Grossmächte /Baltai-"pieškos" galiūnų šachmatų lentoje/.

Apie Lietuvą rašo: "Žymiai kitokia buvo istorijos eiga pietinėje Lietuvoje... Kai Estija ir Latvija jau buvo vokiečių riterių pavergtos, Lietuva savo pačios valdovams viešpataujant pasidarė didelė valstybė, kurios ribos XIV-XV šimtmetyje siekė nuo Baltosios iki Juodosios jūros". Per savo vedybas su Lenkijos karaliene Jadvyga, Jogaila atnešė katalikų tikėjimą į Lietuvą, kas ligi šiol vaidina svarbų kultūros ir politikos vaidmenį. Aštuoniolikta jame šimtmetyje Lietuva su Lenkija buvusios padalintos tarp Rusijos, Prūsijos ir Austrijos. Toliau pamini Stalino-Hitlerio paktą ir pastebi, kad pabaltiečiai čia buvo "verraten und verkauft" – išduoti ir parduoti. Sustoja ties Pabaltijo kraštų sovietizacija ir rusifikacija, kuri einanti kartu su tų kraštų industrializacija.

Kaip ten be būtų, faktas, kad kadaise iškovota ir gyva Pabaltijo tautų nepriklausomybė ir jų apsisprendimo teisė, apie kurią šiandien visų plačia burna kalbama, buvo galingų kaimynų paminta po kojų.

IŠ ALT INFORMACIJOS

CARTER'IS APIE LIETUVĄ

Jimmy Carter telegrama atsakė į Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Bobelio užklausimą apie jo planus Rytų Europos valstybių atžvilgiu. Carter'is pabrėžė, kad jis susirūpinęs Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių likimu. Jis visuose ekonominiuose ir diplomatiniuose santykiuose su Sovietų Sąjunga panaudos veiksmingiausias priemones sustiprinti prispaustųjų rankas. Jis sieks laisvo keitimosi informacijomis ir idėjomis.

Pasmerkęs Sonnenfield'o doktriną, Solženicyn'o nepriėmimą, Carter'is pasisakė, kad jis siekšiąs daryti detantės veikimą abipusiu, mėginant ją daryti ilgalaike priemone sulaukti pasikeitimų komunistų sistemoje ir kitame pasaulyje. Savo telegramą Carter'is baigė žodžiais Altos pirm. dr. K. Bobeliui: "Aš sveikinu Jūsų idėjas ir Jūsų sugestijas".

RŪPINASI IŠSKIRTOMIS ŠEIMOMIS

Iš JAV prezidentūros gautas raštas, kuriuo dėkojama už Altos pirm. prielankius žodžius ryšium su prezidentienės Ford atsilankymu į šokių šventę. Rašte taip pat pažymima, kad JAV giliai užjaučia kančias tų šeimos narių, kuriems neleidžiama iš Sov. Sąjungos emigruoti pas savuosius į JAV.

Prezidentūros rašte pažymima, kad numatoma šiemet suteikti A. Jurgučiui nuolatinio apsigyvenimo JAV-se teisę. Po to Jurgutienės vardas bus įtrauktas į sąrašą asmenų, kurie siekia emigruoti pas savuosius į JAV.

– • –

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ !

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t.y. naujiems skaitytojams.

Jumoristas A. Gustaitis juokina publiką; NL redaktorius Pr. Paukštaitis sveikina išrinktąvakaro karalaitę Loretą Delkutę ir princecę Jūratę Lukošiūtę.

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur – $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $ 15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONEI. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRĄŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

Vien tik auksas valdo mus. Tik vien auksas jaudina jausmus...

Pragydus bevelk operine tonacija ir ją tenaudojant tik reklamo dėmesio ir pakelto įspūdžio išgavimui, dabar jau galima leistis žemyn, tarkime, nuo muzikinės scenos, tiesiai sportinėn arenon. Taigi, bandysime kalbėti apie sportą. Dar tiksliau, apie profesinį sportą ir jo vaisius dalyvius, profesionalus sportininkus, tai yra šiame kontinente ypač garbingą, madingą, na, ir itin pelningą profesiją. Gi, kad kas nors nepakaltintų profesinio sporto nemėgimu, tuoj pat, kaip tik tokio sporto garbėbei šlovei ir drįsti, žmogus, sušukti: vivat, crescat, floreat. Tegyvuoja sau ir tiek. Niekas nepavydi.

Širdžiai itin miela, kai ir vienam kitam lietuviui pasiseka pasiekti iškiliųjų profesinių sportininkų gretas. Žinai, žmogus, kad tai pasiekta ne kokių nors protekcijų ar "pažįstamų", ar dėdžių dėka, bet vien tik asmeninio sugebėjimo dėka. Daug, ol daug darbi, treniruojies, prisilaikai dvasinės ir fizinės disciplinos, varžaisi su kitais panašiais ir, pagaliau, tampi iškilesniu už juos. Atseit, tavo paties nuopelnai, ryžtas, valia, sugebėjimas. Lieki pastebėtas, užangažuotas, sutartimi/iki atlyginimo/ saistomas. Objektyvumo dėliai, turime tarti, kad greičiausiai lietuviškoji visuomenė /bendruomenė, visos kitos organizacijos, net ir mūsų sporto klubai/ kažin ar yra bent kuo prisidėjusi prie tokio ar kitokio lietuvių kilmės profesinio sportininko kėlimo, pradžioje finansavimo, rėmimo tiek morailiai, tiek ir materialiai. Tai viena, bet regis, gana tikra monetos pusė.

Antroji jau kiek liūdnesnė lietuviškai išeivijos tautai. Liūdnesnė ta prasme, kad iškilieji profesiniai sportininkai, pasiekę sportinį zenitą ar skraidą netoli jo, dažniausiai lieka gana drungnais savosios tautinės bendruomenės/ jei kam geriau skamba – tautinės mažumos/ atžvilgiu. Toks retai reklamuosis ar didžiuosis sava tautine kilme, priklausomybe, nebent tiesiogiai prie sienos prispirtas. Nesijaučia niekuo skolingas tautinei bendruomenei, nesijaučia tad ir jokio įsipareigojimo jai. Paprasta, pesimistai tartų. Ir nuoseklioi nesudėtinga suprasti.

Va, atvyko sostinėn Chicagon vienas toks garsus, žymus ir jaunas tautietis, profesionalas sportininkas varžyboms, "iš principo", aišku, subėgo salėn gausus būrys lietuviško jaunimo stebėti, šaukti už saviškį, moraliai paremti. Plyšo jų gerklės nuo entuziastingų valiavimų, šauksmų ... O pasibaigus rungtynėms, skubėjo lietuviškas būrys sveikinti šauniai kovojusį sportininką, paploti per petį, pasikeisti vienu kitu žodžiu, pasikviesti pas save... Kur tau. Mūsiškis "celebrity" neparodė nei noro, nei, pagaliau, laiko pabendrauti su savaisiais. Laimei, kaip spauda rašė, ištarė nepaprastai taisyklingai, aiškiai ir suprantamai lietuvišką ačiū ir... prapuolė užkulisiuose.

Chicagiečiams, atseit, pasisekė, jie bent iš garsenybės lūpų išgirdo nepaprastai taisyklingai ištartą vieną lietuvišką 4 raidžių žodį. Detroitiškiai jaunuoliai negavo nei tiek. Jų būrys sekė sportinį pasirodymą, publikoje sėdėdami išvyniojo atsineštą ir specialiai paruoštą nemažą plakatą, drąsinantį, kovojantį arenoje, saviškį profesionalą, o rungčiai pasibaigus, visi veržėsi prie herojaus bent ranką paspausti. Trejetas dailių mūsų merginų prasiveežė iki pat sportininko, pradėjo jį sveikinti, kalbinti, šypsotis, bet tas į lietuviškus kreipinius net neatkreipė dėmesio, nei žodžio neištaręs, apsisuko ir išnyko iš arenos.

Labai giliai visą tai pergyveno susirinkęs lietuviško jaunimo būrys. Specialiai agitavę, raginę viens kitą vykti ir paremti savąjį iškilųjį profesionalą, parodyti savąją lietuvišką širdį ir supratimą. Atpildui teišvydo ažkulnius...

Al. Gimantas

PANORAMA

MATOMA IR IEŠKOMA BLUSA, BET NEMATOMAS IR NEIEŠKOMAS DRAMBLYS

/Tąsa iš praeito nr./

Bolševikų – rusų okupacijos Lietuvoje laiku 1940-41 metais dalis žydų labai aktyviai dalyvavo valdžioje, užėmė aukštus postus kompartijoje, komisariatuose, spaudoje, talkininkavo lietuvių suėmimuose ir svarbiausia padėjo 1941 metų birželyje deportuoti 40.000 lietuvių Sibiran. Žydai išdavinėjo lietuvius, sudarė sąrašus išvežimams, suėmimams, kadangi lietuvių komunistų-išdavikų mažai buvo, o ir jais Maskva nepasitikėjo.

Dr. J. Kaškelis knygoje "Komunizmas be kaukės" rašo: " NKVD vadas A. Sniečkus sudarė štabą, kurio viršūnėse buvo žydai: Dembo, Todusas, Razauskas, Finkelšteinas, Chomodaitė, Bykovas ir kt. Provincijų-rajonų – apskričių viršininkų pareigoms taip pat paskirti vietiniai žydeliai... Savo teroristinei veiklai NKVD turėjo kankinimų požemius, specialią kariuomenę, ginkluotą tankais, artilerija ir kt. egzekucijų įrankiais. Kiekvienoje apskrityje buvo po 1000 vyrų, gi Kaune ir Vilniuje po 4000. Kaune, saugumo rūmų garaže, buvo įrengtas žudymo kambarys".

Nekaltų lietuvių egzekucijoms vadovavo NKVD pareigūnai ne tik iš Maskvos, bet ir vietiniai žydeliai. Tą paliudijo ir išlikę gyvi buvę kaliniai, kaip pulk. Leonas, pulk. Kalmantas, Daunoras, pulk. Petrutis, A. Tolis, Raštikienė ir šimtai kitų, kurių dalis dar dabar tebegyvena JAV-ėse ir yra išleidę savo atsiminimų knygas. Gi 1941 metais Telšių skerdynėms vadovavo kompartijos vadas -žydas Šeras su 50 žydelių ir lietuvių komunistų. Per 1940-41 metus išžudyta įvairiose Lietuvos vietovėse arti 20.000 ir išvežta Sibiran virš 40.000 asmenų /dalis žydų/. Visur tose operacijose greta Maskvos komunistų aktyviai dalyvavo ir Lietuvos piliečiai žydai. Todėl 1941 m. SSSR-Vokietijos karui pasibaigus, kerštavimas ir pasireiškė. Tuomet iš abiejų pusių ir žuvo nekaltų žmonių – akis už akį, dantis už dantį, nes tai visur ir visada pasireikšdavo karo chaoso metu. Lietuvių tauta, jos dvasiškija ir valdžia, pasmerkė tokį kruviną kerštą.

Tie visi faktai yra surašyti ir laikui atėjus turėtų būti paskleisti po visą pasaulį įvairiomis kalbomis. Dalį žydų bendradarbiavimo su Stalino ordomis jau atskleidė rašytojas A. Solževytzinas savo veikaluose, ypač "Gulag Archipelago" knygoje. Ten išvardinta daugelis žydų komisarų, kaip Frenkel, Berija, Jagoda, Ježovas, Kogan ir kt. Jie pagelbėjo išžudyti 65 mil. nekaltų žmonių, jų tarpe virš 100.000 lietuvių ir nemažai Lietuvos piliečių žydų. Bet už tai lietuviai nekaltina visos žydų tautos.

Gerai, kad S. W. ieško kaltininkų, tačiau turėtų ieškoti generolų, o ne eilinių kareivių, kurie tik vykdė jų įsakymus.

Prieš porą metų Jungtinės Tautos per Asamblėją, arabų tautoms spaudžiant, nubalsavo, kad žydų sionistų organizacija yra tas pats kas Hitlerio nacionalistų partija. Žydai neapsigynė, daugumas valstybių išėjo prieš juos. Kodėl? Sionistai nėra naciai. Vokiečiai-naciai buvo paskleidę prieš antrąjį karą Europoje nuomonę, kad žydų-sionistų galutinis tikslas yra atgauti Palestiną, iškabinti Dovydo žvaigždę Jeruzalėje ir iš ten valdyti pasaulį, sunaikinant krikščioniškąjį pasaulį. Tai buvo vokiečių-nacių prasimanymas. Žydai atkovojo Izraelį, senąją tėvynę. Taip ir turėjo būti, nes jų tauta to verta. Tauta, davusi pasauliui daug vertybių, pavyzdingai darbšti, veržli, negali vergauti arabams ar kitiems.

Lietuvių tauta per amžius su žydais gražiausiai sugyveno. Lietuvių valdovai per 600 metų žydus gerbė, protegavo kaip brolius. Nebuvo atsitikimo, kad lietuvis valdovas žydą nužudytų ar pan.

Lietuvių tauta ir žydai dabar tą patį išgyvena, nes už geležinės uždangos lietuvių ir žydų likimas yra panašus. Po Kremliaus valdžia ir dabar lietuvius žydams padeda kur gali, laiko vieną frontą prieš rusus komunistus. Tai liudija ir patys iš Lietuvos atvykę žydai.

Tačiau Vakarų pasaulyje žydų autoriai rašo netiesą apie lietuvių tautą. Gi Izraelio diplomatai nepalaiko jokio ryšio su lietuvių veiksniais. VLIKo pirm. dr. K. V. Valiūnas norėjo užmegzti ryšius su Izraelio vyriausybės atstovais, bet nepavyko. Atsakyta, kad nesą intereso. Per konsulų priėmimus lietuvių atstovai žydų atstovų yra ignoruojami.

Dėl to mes, lietuviai, nepražusime. Mes turime savo draugus, o jie savo. Bet turėtų būti kitaip, nes reikėtų draugus didinti, o priešus mažinti.

Gi žydų priešai didėja ne tik arabų pasaulyje, bet ir kituose kontinentuose. Taipgi ir pačioje Amerikoje ir Kanadoje. Ypatingai tas pasireiškė per gazolino krizę. Daug šių kraštų gyventojų pradėjo viešai kalbėti, kad gerai yra Izraelį atidėti arabams, negu laikyti automobilį garaže, būti be darbo, šaltyje dėl naftos produktų trūkumo...

Žydai su daugeliu mažų tautų visai nesiskaito, nes jie valdo didelius kapitalus. Sakysime Amerikos žydai valdo virš 50 % viso krašto kapitalo. Žydų įtaka valdžioje milžiniška. Jie išgauna iš JAV vyriausybės kelis bilijonus pagalbos Izraeliui. Bet turtai yra prarandami. Kas vakar buvo viskas, šiandien gali būti niekas.

Toronto "Sun" dienraštyje /10/V-76/ Liubor Zink savo straipsnyje įdėjo žydų autoriaus laišką /to laiško žydų laikraščiai nespausdinę/. Autorius rašo ir įspėja, kad ir šiame kontinente daug žydų intelegentijos simpatizuoja socialistams / taip buvo ir Lietuvoje 1930-40m., kai turtingi žydai savo vaikus mokė rusų kalbos, kalbėjo šeimoje rusiškai ir davė duokles "Mopro" organizacijai/. Fine sako, kad socialistai siekia turtų nacionalizavimo, taigi socialistams Amerikoje laimėjus, žydų turtai būsią nacionalizuojami. Atseit, žydai liksią tik su terbomis ir lazdomis.

Amerikos tauta žino, kad žydai valdo Amerikoje turtus ir groja pirmu smuikų. Jei komunistai mestų šūkį, kad atimti iš žydų turtus, masėse atsirastų pritarimas. Gal tas greitai neįvyks, bet tokie pavojai yra galimi.

Todėl žydai, bemedžiodami mažų nusikaltėlių ir neteisingai kaltindami tokias pat nacių aukas, kaip lietuvius, lenkus, latvius, ukrainiečius, gali laiku nepastebėti atslenkančius didžiuosius pavojus, kurie gali vėl sunaikinti nekaltą žydų tautą.

Būtų naudinga, kad mažos tautos eitų išvien ir užmiršę didžiųjų padiktuotas ir priverstas vieni kitiems padarytas skriaudas, kartu kovotų bendromis jėgomis už savo tautų išlikimą.

J. Labaitis

Toronto Lietuvių Namų 25-čio paminėjimo proga Moterų būrelis surengė keturių torontiškių keramikių parodą. Po atidarymo iš kairės: Gražina Balsienė, Eug. Valiūnienė, Š. Pacevičienė, Mot. būrelio pirm. Aldona Jankaitienė ir Gražina Krasauskienė.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

NL" REDAKCIJAI

Perskaitęs J. Lukošiūno socialinio teisingumo reikalu straipsnį / "NL" liepos 14 d./, nustebau, kad dar yra žmonių, gyvenančių viduramžių dvasia, t. y., kad Bažnyčia – religinė bendruomenė, yra atsakinga už civilinės valdžios veiksmus. Nemažiau keistas yra ir K. Zekučio pasisakymas šiuo reikalu. Pagal pasisakymo dvasią p. Lukošiūnas skatina Bažnyčią pelnyt nuopelnus dėl socialinio teisingumo, gi p. Zekutis smerkia Bažnyčią dėl stokos socialinio teisingumo /both barking on the wrong tree/.

Soc. teisingumas priklauso nuo civilinės valdžios įstatymų, kurie remiasi Konstitucijos įstatymu, kuriame yra inkorporuota bendruomenės dvasia ir būdas, įskaitant ir religinę dvasią. Neturėdami nuosavo /Kanados/ Konstitusinio įstatymo, paremto teisybės principu, tuo būdu turėdami įstatymus, paremtus vien teisės bet ne teisingumo reikalavimais, tegalime tikėtis soc. teisingumo tik tokio, kokį tos dienos valdžia malonės duoti.

Kiek liūdnesni yra reikalai su religine bendruomene: Bažnyčia – Dieno namai yra kalėjimas, kur yra laikomas užrakytas Dievas; dvasiškis – Dievo tarnas, renkantis iš Dievo rankų pasprukusias aveles Jo avinyčiai – tas sąvokas girdime šventyklose ir skaitom šventraščiuose.

Fanatizmas, tiek politiniu, tiek religiniu atžvilgiu, primena gyvulį – yra priešingas žmogaus tiesos ieškančiai prigimčiai. Sąmoningas pilietis jaučia atsakomybę už valdžią ir jos veiksmus, sąmoningas tikintysis laiko Dievą savo širdyje, bažnyčią laiko maldos, susikaupimo namais ir jeigu dvasiškis tarnautų žmogui, ieškančiam kontakto su Dievu, socialinis gyvenimas būtų ir teisingesnis, ir laimingesnis.

B. Bačiunas
Simcoe, Ont.

LIETUVIŠKŲ SVEIKINIMO KORTELIŲ REIKALU

Algirdas Gustaitis kartą rašė NL dėl lietuviškų sveikinimo kortelių leidimo ir sukūrimo. Jo mintys ir pasiūlymai labai aiškūs: lietuviško turinio, žodžių ir vaizdų kortelių mums labai trūksta. Aš jau 20 metų jas pardavinėju, dirbu ir užsakau kitų padirbtas. Tūkstančius jų parduodu. Bet kai kuriais metais buvo labai mažai parduota vien dėl to, kad nepataikiau įsigyti tinkamų lietuviams net tik kalėdinių, bet ir kitoms progoms sveikinimo kortelių.

"Tėviškės Žiburiai" kasmet išleidžia meniškas, gražias korteles. Sykį gi jos buvo kitokio stiliaus ir jas buvo sunku parduoti, daug turėjau grąžinti. Mums, naujiesiems ateiviams atrodo gražu, bet seniau gyvenantiems nepatinka ir gana! Todėl jausdamas žmonių pageidavimus, ėmiausi pats gamybos. Matau, kad žmonės perka. Netik kortelės vaizdas turi būti mums artimas, bet ypatingai ir sveikinimo žodžiai. Jie sužadina Tėvynės meilę ir tikėjimo prisiminimą, papročius.

Reikia būtinai skelbti konkursą, ne tik kortelių vaizdams bet ir žodžiams įvairioms progoms: vestuvių, gimimo, vardo dienoj, mokslo pabaigtuvių, linkėjimus ligoje, šv. Komunijos, padėkos, užuojautas ir kt.

Į Lietuvą galime siųsti neutralias, nes Kalėdų nepripažįsta, tik Naujį Metai pagarboje. Okupuotoj Lietuvoj, jei pasiunčiame religines korteles, kiti jas gauna, kiti ne, žiūrint, ant kokio tikrintojo papuola. Tad meninkai ir kūrėjai pagalvokite, kokios kortelės tiktų mūsų pavergto krašto broliui ir sesei.

Tų konkursų rengimu galėtų pasirūpinti Lietuvių Bendruomenė. Jei neapsimtų- reikia suteikti šauliams, skautams, prekybininkams, sudaryti komisiją, tą darbą įvykdyti. Pinigų dėl premijos atsiras. Aš pats mielai duočiau tam reikalui, nes man rūpi, kad pirkėjai būtų patenkinti ir kortelės neštų savotišką lietuvišką šilimą, meilę kitam lietuviui. Nežinau kaip kitaip prie to prieiti. A. Gustaitis rūpinasi jau kelinti metai, bet niekas jo balso neišgirsta. Tegu tik įvyksta konkursai, aš vienas iš tų leidėjų būčiau nedelsdamas, su sąlyga, kad dalyvaučiau konkurso įvertinime. Tikiu, kad ir šauliai prie to prisidėtų, nors jau eilę metų kaip leidžia korteles. Žodžiu, pajudinkime šį reikalą plačiau.

Dar norisi žodelį pridėti, svarstant, ar iš viso reikia siuntinėti korteles? Kiti vietoj jų aukoja šalpai, spaudai, ar kitiems reikalams. Į šį klausimą norėčiau atsakyti

(Nukelta į 8psl.)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Lietuvos praeities ryšiai su Lenkija

Rašo L. Elmantas
/Tęsinys iš praeito numerio/

Liublino unija

Iš trumpos istorinės apžvalgėlės matyti, kad visi Lietuvos valdovai kovojo už Lietuvos savarankiškumą. Tatai darė ir Lietuvos didžkai, kurie anais laikais krašte turėjo didelių teisių. Tačiau lenkų didžkai visada stengėsi, kad Lietuva iš lenkiškų replių ir pinklių niekada neišsivaduotų. Jie tvirtino: Lietuva-Lenkija tai viena valstybė, kurioje vyrautų, žinoma, lenkai.

Paskutiniam Jogailaičiui Zigmantui Augustui bevaldant, lenkai jau išdrįso primesti lietuviams savo valią. Pradžioje karalius, lenkų labai spiriamas, prie Lenkijos galutinai prijungė Lietuvos provincijas - Volynę ir Kijevo žemes. Tai buvo didelė skriauda lietuviams. Be to, lenkai vis daugiau ir daugiau stengėsi įsigyti dvarų Lietuvoje pirkdamiesi ar gaudami vedybų keliu.

Kai vieniems lietuviams prieš Maskvą kariauti darėsi vis sunkiau ir sunkiau, lenkai siūlė pilnai susijungti su Lenkija. Tada būsią lengviau kariauti. Ilgai ir sunkiai derėtasi, kol pagaliau 1569 metais lietuviai buvo priversti sudaryti Liublino uniją. Sutarta turėti vieną bendrą valdovą, bendrą seimą-senatą, bendrą užsienio politiką ir bendrus pinigus. Vidaus tvarka liko tokia: atskira valstybė, atskira vyriausybė, administracija, atskira kariuomenė, atskiras iždas, savasis statutas. Lietuvoje aukšti valdžios postai tik lietuviams.

Taigi Liublino unija buvo tik personalinė ir parlamentarinė. Tačiau ir tokia unija, lenkų manymu, turėjo Lietuvą iš Europos valstybių sąstato ištrinti. Ilgainiui lenkai sugebėjo visą Europą įtikinti, kad Lietuva tėra tik Lenkijos provincija.

Galop lenkai iškėlė ir Livonijos klausimą: lietuviai turėjo sutikti, kad Livonija ir Kuršas yra bendros žemės ir pajamos iš tų provincijų turėtų tekti pamečiui - Lietuvai ir Lenkijai. Tokiai padėčiai esant, lietuviai buvo labai nepatenkinti ir ieškojo progų toms negerovėms ir skriaudoms pašalinti. Tokia proga netrukus atsirado.

Lietuva neliko provincija. Mirus karaliui Steponui Batoriui, valdžia pateko į ponų Tarybos rankas ir iš karto Lenkijoje ėmė reikštis anarchija. Susidarė dvi partijos ir su kariuomenėmis atvyko į karaliaus rinkimo seimą-elekciją. Lietuviai, irgi ginkluoti, sustojo trečioje stovykloje. Lenkai labai nesutarė. Viena partija išrinko Vokietijos Imperatoriaus sūnų Maksimilijoną, o kita - švedų karalaitį Žygimantą Vazą. Lietuviai rinkimuose nedalyvavo ir nė vieno išrinkto nepripažino valdovu.

Abu išrinktieji varžoval įžygiavo Lenkijon su kariuomene. Žygimantas Vaza pirmuoju atsirado Krokuvoje ir paskubomis buvo vainikuotas Lenkijos karaliumi 1587 m.

Kai Maksimilijonas su kariuomene iš Silezijos slinko pasiimti Lenkijos sosto, taip pat grėsė karas ir su Maskva. Prieš Maksimilijoną lenkai išsiuntė savo etmoną Joną Zamojskį.

Lietuviai tuo tarpu su Leonu Sapiega priešakyje pareiškė, kad didžiuoju savo kunigaikščiu pripažins Žygimantą Vazą tik tada, kai bus priimtos tam tikros sąlygos: patvirtintos Lietuvos-Maskvos karo paliaubos, grąžintos prieš Liublino uniją atimtos Lietuvos žemės, Livonija pripažinta vien Lietuvai ir patvirtinta paruoštoji III-čia Lietuvos Statuto laida. O toji III-čioji Statuto laida pasistengė atstatyti padėtį, kuri buvo prieš Liublino uniją. Ten buvo aiškiai pasakyta, kad Lenkijos karalius savo ir net savo ainių vardu pasižada ir prisiekia: Didžiąją Lietuvos Kunigaikštiją ir visas jos žemes, nuo seno ir dabar priklausančias, išlaikyti garbingai, palikti Lietuvos titulus, sostinę, turtą, valdžią ir visa kita bei jos sienas nemažinti, neatimti, bet stengtis visa tai padidinti.

Lenkams sąlygos buvo neprimtinos, bet Žygimanto Vazos padėtis buvo visai netvirta, nes Maksimilijonas su kariuomene buvo bežygiuojąs į Krokuvą, o Lietuva, jei jos sąlygos nebus priimtos, ginklavosi prieš Lenkiją. Taipgi lietuviai veikė griežtai ir energingai: atsakymą reikalavo duoti tuojau pat. Lenkams beliko tik nusileisti. Karalius Žygimantas Vaza 1588 m. sausio mėn. 28 d. pasirašė patiektas sąlygas. Be to, pasižadėjo savo lėšomis pastatyti Lietuvai laivyną, viskuo aprūpintą.

III-sis Lietuvos Statutas, karaliaus patvirtintas, tvarko tik Lietuvos reikalus, o Lenkijos net neprisimenama. Karaliaus vardo Statute nėra. Valdovu minimas tik Didysis Kunigaikštis kaip savarankiška valstybės galva. Statutas kalba apie pirmtakus - didžiuosius Lietuvos kunigaikščius ir įpėdinius į didžiuosius kunigaikščius. III Lietuvos Statutas numato bausmes net už bandymą užgrobti D. Lietuvos Kunigaikštijos sostą. Taipgi visi pasikėsintojai į Lietuvą ir jos sostą yra baustini ir tatai patvirtino pats Lenkijos Karalius Žygimantas Vaza.

Taitaip lietuviai sumaniai atsikovojo savarankiškumą. Lenkijos karalius teisėtu aktu faktiškai ir iš esmės Liublino Uniją panaikino. Liublino Unija tegyvavo tik nepilnus 20 metų. Iš jos beliko tik sausi graučiai: bendras valdovas, bendras seimas ir senatas. Vėliau lietuviai sugebėjo pakeisti ir šiuos likučius. Liublino akte sakoma, kad visi seimai turi vykti Lenkijoje, tačiau 1673 m. priimtas įstatymas, kad tas trečias seimas turi būti šauktamas Lietuvoje, Gardine, pirmininkaujant lietuviui. Šis įstatymas veikė iki valstybės žlugimo 1795 m. Būdinga, kad į šitokį Liublino Unijos panaikinimą istorikai atkreipė dėmesį tik labai nesenai.

Kai Lietuvos Statuto III-ji laida buvo patvirtinta, tik po kelių valandų atėjo žinia, kad lenkų etmonas Zamojskis ties Bičina visiškai sumušė Maksimilijono kariuomenę, tai yra pavojų pašalino. Bet šaukštai jau buvo po pietų. Lenkai, pilni apmaudo ir nusiminimo, kaltino lietuvius, kad jie lenkus apstatė, nes laikė pastočių arklius iki pat Zamojskio karo stovyklos ir apie lenkų laimėjimą žinojo 36 valandas anksčiau.

Karaliaus pasirašytas ir patvirtintas III Lietuvos Statutas įsigaliojo 1589 m. sausio mėn. 6 d. ir be pataisų jis išbuvo iki 1840 m., taigi veikė dar 45 metus po paskutinio Lietuvos-Lenkijos padalinimo. Šis monumentalus Lietuvos įstatimdavystės paminklas mums aiškiai rodo, kaip ginta ir saugota savarankiškumas. Tačiau lenkai visada stengėsi teigti, kad Lietuvą Žygimantas Augustas Liublino aktu padovanojo Lenkijai. Lietuviai įtikinančiai tatai atremdavo. Did. Lietuvos Kancleris Albrechtas Radvila, tas XVIII amž. mūsų bene žymiausias vyras, teisės žinovas, viešai, karaliaus akyvaizdoje, šitaip sušuko: "Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė turi sutarčių su Lenkija, bet dovanoti jos niekas ir niekam nėra dovanojęs".

Lenkija visgi rankų nenuleido ir vis siekė Lietuvą padaryti savo provincija. Po pirmojo valstybės padalinimo 1772 m. susigriebta ir rimtai susirūpinta valdžios ir valstybės sustiprinimu ir atstatymu. 1791. V. 3 buvo priimta nauja Karūnos Konstitucija, kuri buvo slaptai paruošta, net opozicijai bei jos vadams nedalyvaujant. Karūnos Konstitucijoje net Lietuvos vardas nebuvo paminėtas. Jei toji Konstitucija būtų įsigaliojusi, lenkai džiūgautų. Bet politiniai įvykiai ir nuolatinis rusų kišimasis šią Konstituciją paneigė. Vėliau ir Lenkijos karalius Stanislovas Poniatowskis nuo 1791. V. 3 Konstitucijos atsisakė ir prisidėjo prie Targovicų konfederatų, kurie veikė rusų globoje ir buvo priešingi reformoms. Bet ir 1791 m. reformose būta prieštaravimų, sugriaunančių lenkų užmojus. Dar 1791. V. 20 įvykęs seimas Gardine, taigi Lie-

(Nukelta į 5 psl.)

DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS
... VAIKAMS
NATURALUS DALYKAS

Meilė . . . supratimas . . . gyvenimas . . . ir dalinimasis yra dalykai, kurie vaikams yra savaime suprantami. Tai dalykai, kurie ir sudaro daugiakultūriškumą!
Kanadiečiai esame laimingi, kad galime dalintis palikimu, kultūra ir talentais tokios žmonių daugybės.
Tuo būdu Kanada stipreja. Tačiau visa tai priklauso nuo mūsų visų, nes tai savanoriškas dalykas.

Štai keletas būdų, kuriais daugiakultūriškumas padeda jums:

- Organizacinė ir komunikacinė pagalba per ETNINIŲ GRUPIŲ RYŠINĘ TARNYBĄ (ETHNIC GROUPS LIAISON)
- Žadinimas mūsų kultūrinio įvairumo sąmonės per KANADIEČIŲ IDENTITETO PROGRAMĄ (CANADIAN IDENTITIES PROGRAM)
- Patariamasis komitetas nustato gaires ETNINĖM KANADIEČIŲ STUDIJOM (CANADIAN ETHNIC STUDIES.)
- Finansavimas paruošimo PRIEMONIŲ MOKYTI NEOFICIALIOM KALBOM (NON-OFFICIAL-LANGUAGES TEACHING AIDS.)
- Pagalba organizuojantiems DAUGIAKULTŪRIUS CENTRUS (MULTICULTURAL CENTRES)
- Pagalba imigrantam per IMIGRANTŲ INTEGRAVIMO PROGRAMĄ (IMMIGRANT INTEGRATION PROGRAM.)
- Finansavimas savanoriškų grupių per PAŠALPŲ PROGRAMĄ PROJEKTAMS (PROJECTS GRANTS PROGRAM)
- Paruošimas daugiakalbių filmų per VALSTYBINĘ FILMŲ VADYBĄ (THE NATIONAL FILM BOARD)
- Daugiakultūrės istorijos dokumentacija VALSTYBINIAME ŽMOGAUS MUZĖJUJE (THE NATIONAL MUSEUM OF MAN)
- Suradimas ir saugojimas etnokultūrinės medžiagos VIEŠUOSIUOSE ARCHYVUOSE (PUBLIC ARCHIVES)
- Įsigijimas knygų neoficialiom kalbom VALSTYBINĖJE BIBLIOTEKOJE (THE NATIONAL LIBRARY)

Norintieji pareikšti savo nuomones prašomi rašyti:
Multiculturalism, 16th Floor, 66 Slater Street
Ottawa, Ont. K1A 0M5

Hon. John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé du multiculturalisme

KULTŪRINIS PUSLAPIS

LIUDVIKAS RĖZA

Išbėg išbėgo
Iš Rusnės kiemo
Du jaunu žvejytėliu,
Du jaunu žvejytėliu!

Jie leido leido
Plonus tinklelius
Padumo vidurėly,
Padumo vidurėly!

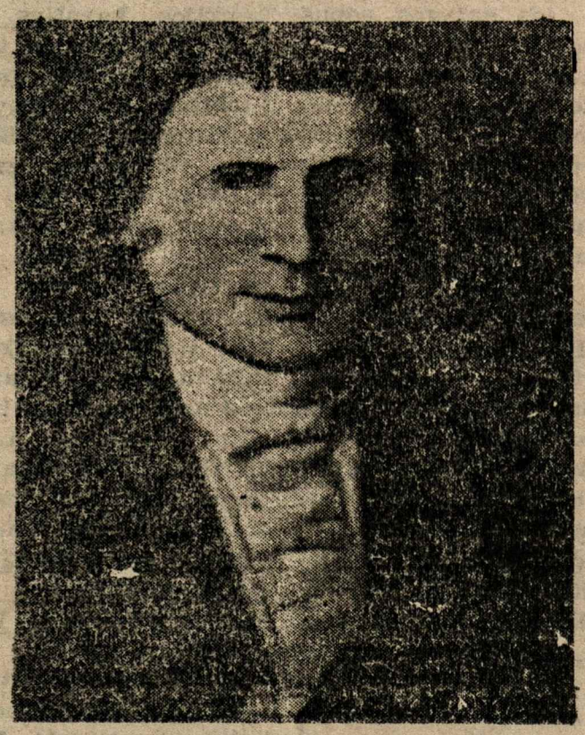

/1776-1840/

Vokiečių nukariautos prūsų genties palikuonys Mažojoje Lietuvoje, atkakliai išlaikę gyvybinius ryšius su tautos kamienu, davė mums Joną Bretkūną, Kristijoną Donelaitį, 19 a. pradžioje Liudą Rėzą, 20 a. Vydūną. . Davė visą eilę kovotojų už spausdintą lietuvišką žodį.

Liudvikas Rėza, gimęs nuostabiame Lietuvos kampelyje - Kuršių Neringoje - žvejo šeimoje, vos 5 m. amžiaus, tapo našlaičiu. Iš tokių skurdžių išorinių aplinkybių, tačiau išsiveržė jo gili lietuviška dvasia, jo geležinė valia ir nepaprasti gabumai, kaip požeminiai šaltiniai.

Mokytojų padedamas, jis atsidūrė Karaliaučiuje, kur baigė universitetą. Rūpinosi lietuvių raštija, gera kalba ir geru knygų išleidimu. Jo rūpesčiu buvo išleistos dvi Biblijos laidos, kurioms Rėza parašė kritines filologines pastabas, lyginp vertimą su hebrajų kalba, kurią buvo gerai išmokęs, valė vertimą nuo germanizmų ir ragino kitus tai daryti. Išleidęs dvi poezijos knygeles vokiečių kalba, parašė lietuvišku hegzametru "Šimtus jau metų saulelė tekėjo ir leidos". Vertino, mėgo nagrinėti, išspausdino ir išleido Donelaičio Metus, atlikdamas ir vokiškąjį jų vertimą. Jei ne Rėza, dar ilgai nebūtų pasirodęs viešai Donelaičio didysis kūrinys, o gal ir rankraščiai būtų dingę...

Labiausiai, tačiau, Rėza išgarsėjo, pastebėdamas lietuvių liaudies dainų grožį, nagrinėdamas spaudoje jų originalumą, poetinę vertę. Jis pasiryžo atlikti didelį uždavinį- 10 metų rinko lietuvių liaudies dainas. Ne tik jas norėdamas išleisti, bet ir išversti į vokiečių kalbą, kad jų grožis plačiau pasklistų. 1825 m. išleido rinkinį "Dainos , oder Lithauische Volkslieder". Įžangoje pažymėjo jų žavų natūralumą, jausmo švelnumą ir nuoširdumą. "Sukauptas skausmas, švelni melancholija gaubia šias dainas palaimingu liūdesio šydu"- rašė Rėza. Būdamas žymiausias lietuvių kalbos specialistas, jis buvo ir tikrasis supažindintojas su lietuvių kultūra vakarų Europos tautosakininkų ir mokslininkų tarne.

Rėzos vardas ir jo leidiniai buvo plačiai žinomi: be jau minėtų raštų, jis išleido ir Aisopo pasakėčias, pridėdamas prie jų šešias Donelaičio, ir porą savo pasakėčių. Parašė nemaža straipsnių. Jo lietuviškųjų dainų rinkinys dalimis ar ištisai, be vokiečių kalbos, buvo išverstas net į prancūzų, lenkų ir čekų kalbas.

Ne bereikalo mūsų Himno žodžiai:
"Iš praeities Tavo sūnūs te stiprybę semia"... b.

Liudvikas Rėza

IŠTRAUKA IŠ 1824 m. HEGZAMETRO :

KELKIS , prašvisk ! Artinasi Viešpatis mūsų.
Štai tamsyb' uždengia žemes aplinkui ir žmones,
Bet jau ant tavęs užteka Viešpaties šlovė,
Naktis praėjo visai, ogi saulės spindulis spindžia.

Kelkis ir mano giesmel aukščiau pašlovinti Dievą,
Kurs dangaus pulkus išved irgi vardu vadina,
Kurs karalių širdis nei upių sroves nulenkia , -
Per amžių amžius Jam vis testie dėkingu.

•

LIETUVIŲ LIAUDIES DAINA:

Gale lauko lazdinėlis,
Nėr nė vieno riešutėlio.

Kurčias miškas be gegutės -
Taip aš jauna be motutės.

Kurčias miškas be genelio -
Taip aš jauna be tėvelio.

Kurčias miškas be lakštutės -
Taip aš jauna be sesutės.

Kurčias miškas be strazdelio -
Taip aš jauna be brolelio.

•

Iš: Kristijonas Donelaitis

ŽIEMOS RŪPESČIAI

ANT ŽIEMOS NASRAI JAU VĖL RŪSTAUDAMI GRĮŽTA
IR ŠIAURYS PASIŠIAUŠĘS VĖL MUS ATLEKIA GANDINT.
VEI, KAIP ANT EŽERŲ VISUR LANGAI PASIDARO,
LYGIAI KAIP ANTAI STIKLIORIUS ĮDEDA STIKLĄ.
TAIPGI NAMAI ŽUVŲ, KUR VARLĖS VASARĄ ŠVENTĖ,
DĖL BARNIŲ ŽIEMOS NEI SU ŠARVAIS UŽSIDENGIA
IR TAMSOJ MIEGOT KIEKVIENĄ GYVULĮ SIUNČIA.
ANT LAUKUS ŽIEMYS JAU TAIP NUGANDINO BARDAMS,
KAD IR BALOS, IR KLAMPYNĖS PRADEDA RAUKTIS,
IR PURVYNAI JŲ TEŠKĖT IR ŠLIURPT PASILIAUJA.
KELIAS, KAD JĮ MĖGINA TRENKT ŠOKINĖDAMI RATAI
NEI KOKS BŪBNAS ĮTEMPTAS DĖL PAŠALO TRINKA,
TAIP KAD GARSAS JO TOLI GALVOJ ATSILIEPIA;
TAIPGI DABAR JAU VĖL SVIETS SVEIKINT PRADEDA ŽIEMĄ.

...

TIK DYVAI ŽIŪRĖT, KAIPO BARZDOTI PUŠYNAI
SU SAVO KUODAIS GARBANOTAIS VISUR PASIRODO
IR NEI PUDERUOTI PONAIČIAI STOV ĮSIRĖMĘ;
BET KITI NUOGI ŽAGARAI, TARP JŲ PASILENKĘ,
BŪRIŠKAI PO STOGAIS JŲ STOVĖDAMI DREBA
IR RAUDODAMI KLONIOJAS, KAD ŠVILPINA VĖJAI.
BET IR KERPLĖŠOS, IR JŲ KELMAI NUSIGĄSTA,
KAD SMARKUS ŽIEMYS SAVO DUMPLES PRADEDA JUDINT
IR BESIJODAMS NEI SU SIETAIS DULKINA SNIEGĄ.
TAIPGI DABAR VISI PASISLĖPĘ GYVULIAI GIRIŲ,
VĖTROMS VĖL BERŪSTAUJANT IR SUMIŠAI BESIPIAUJANT,
ČIA VIENS URVOJ SAU ŠILTAI, KAIP GAL, ĮSIGŪŽĘS,
O KITSAI TENAI ANT VIRBO TUPI BESNAUSDAMS.

TAIP, PAUKŠTELIAI MIELI, JUMS, KIAP MUMS PASIDARĖ
IR TAIP JUS, KAIP MUS, BAUGIN BRAŠKĖDAMI ŠALČIAI
JUS ŽIEMOS SMARKUMS Į ŠALTĄ GIRIĄ NUBAIDĖ,
O MUS JIS BESIPURTINDAMS Į STUBĄ SUVARĖ
IR PASIŠILDYT NUSIUNTĖ PAS KAKALĮ MIELĄ.
JŪSŲ NAMAI ŠALTI, KUR JŪS MIEGODAMI KRANKIAT,
JUS NEGAL UŽSTOT, KAD JUS IŠGANDINA ŠALČIAI.
MES, KAD MUS ŽIEMYS PER DAUG UŽKIBINA GRUMZDAMS
TUO KYTRIAI PASISLĖPT Į ŠILTĄ PAŠALĮ LENDAM
IR TYKAM KAMPE, ŽIEMOS NATBODAMI KERŠTO,
SAU TIKRAI SUŠILT KARŠTOKĄ VIRALĄ SREBIAM.
AK, JŪS, VARGDIENĖLIAI. JŪS. NUOGI NABAGĖLIAI.
AR BŪT ŠILTS, AR ŠALTS, AR KITS KOKS DYVINAS ORAS
RŪBAIS VIS VIENAIS IR TAIS PAČIAIS UŽSIDENGIAT,
MES, KAD SAULĖ MUMS PER DAUGEL NUGARĄ KAITIN,
TUO TRINYČIUS AR KOBOTUS VĖSIUS UŽSIMAUJAM,
O KAD JAU PER DAUG ŽIEMYS MUS PRADEDA DOVYT,
ŠTAI TUOJAU VILNONĄ SAU IR KAILINIUS IMAM
AR TIKRAI SUŠILT Į ŠILTĄ PATALĄ KOPIAM.

PAŽINKIME PRAEITĮ !

GYVENIMAS ŠARVUOČIŲ RINKTINĖJE

Bal. Brazdžionis

Karių švietimas

Be ginklų vartojimo apmokymo, paruošimo būti geru šauliu-kovotoju, vyko kartu ir karių švietimas. Nors "Karyje" J. Mingėla rašė kartą apie bibliotekas ir knygų skaitčius, tačiau to dabar neminėsiu, o tik paliesiu kitas sritis -chorus, orkestrus, sportą, spaudą.

Juo daugiau apsišvietęs karys, tuo geresnis kovose . Juk mes daugelis matėme įvairių karių kultūringumą, dorumą ar moralinį nusmukimą II-jo Pasaulinio Karo metu. Reikia pasakyti, kad vokiečiai buvo kultūringiausi, žvalūs , išmokslinti. Rusai- išbadėję, nudriskę, lydimi keiksmų ir žvėriškos moralės. Lietuvos karys, prisimenant Savisaugos Batalijonus, kovotojus partizanus, mokėjo su priešu kautis, nekaltiems civiliams padėti todėl, kad per 22 metus laisvės gyvenimo metų kariuomenėje kariai buvo žmoniškai auklėjami. Dabar tik paaiškėjo, kad kelis metus po antro bolševikų šalies užėmimo, partizanų niekas negalėjo sunaikinti, nors priešo karinė galybė ir gausumas buvo daug kartų didesnis. Tik sutraukus kelias divizijas reguliarios kariuomenės, okupantas juos sunaikino. Tai dėka Lietuvos kariuomenei įdiegtų idealų, stiprios dvasios, apšvietimo, orientacijos, stiprybės...

Pirmieji šarvuotininkai, ryšininkai, geležinkeliečiai , palaikydami gerą nuotaiką frontuose, vis ėjo su daina, švietėsi, mokėsi rašyti ir skaityti. Anais sunkiais laikais, pradedant kūrtis, visko trūko: nei kareivinių, nei gerų ginklų , nei gana maisto. Tačiau, 1920 m. Šarvuočių auto būrio kpt. Mustelkio II įsakymu, balandžio 25 d. ltn. Asevičius pradėjo karius mokyti dainų. Dainų mokytoju jis išbuvo net iki 1933 m. Dalyvavo kovose ir nuo 1935 m. sujungtas šarvuotininkų ir 2 inž. b-no būrys sudarė bažnytinį chorą . Radviliškyje vis giedodavo apie 100 karių, kurie mokėjo 10 lietuviškų giesmių ir 2 balsais lotyniškas mišias. Nuo 1937 m. vėl susiskirsto į dvi grupes ir chorą sudarė vieni šarvuotininkai su 120 karių. Dalies vadas gen. št. plk. ltn. Sidabras, vėliau plk. Grėbliauskas puoselėjo chorą, leido rengti literatūros ir meno vakarus. Be karių, vado Grebliausko pastangom buvo suorganizuotas pastovus liktinių puskarininkių choras iš 57 žmonių. Jis pasirodydavo su programa visuomenei ir meno vakaruose. Tiek orkestras, choral, pasirodė 20 m. tarpe net 40 kartų šventėse, radiofone, Gaižiūnų poligone, o su giesmėmis pamaldose net 55 kartus. Daina gaivino, artino, visa tauta ja džiaugėsi. Šarvuotininkai visur buvo mylimi ir laukiami.

Karių teatrai, vakarai ir meno parengimai vyko po truputį iki 1935 m., nes šarvuotininkai buvo išskirstyti Nežiūrint to, per tris metus suvaidinta 23 veikalai kariam ir visuomenei, surengti 3 meno vakarai, 19 gegužinių. Iš vaidintų veikalų , keli šarvuotininkų parašyti: "Darius ir Girėnas", "Nepriklausomybės Atgavimas", "Karo technikos dalių šventė". Visi pasirodymai įgulų kariams buvo veltui, o visuomenė mokėjo tik mažą mokestį.

Kariai rengė įvairius minėjimus, juose dalyvavo paradais ir žygiais. Teko dalyvauti 1938 m. Kaune , rugsėjo 8 d. šventėje, vėliau sporto aikštėje , o ypač miela būdavo nueiti į Karo Mokyklą, matant jau iš tolo Vytauto Didžiojo paminklą aikštėje, kur įrengtas sporto stadijonas.

Be viso šito, kariai turėjo nemaža paskaitų: tėvynės pažinimo, lietuvių kalbos, istorijos, skaičiavimo, auklėjimo. Dalinluose kasmet kariai jų išklausydavo 25-30.

Šarvuočių Rinktinėje tenka prisiminti darbščius vadus: plk. Grėbliauską, mjr. Jančių, mjr. Čapliką, mjr. Vaitkų, kpt. Migonį, kpt. Zienių, kpt. Ambražiūną, lt. Tumą, ltn. Pustelninką, ltn. Gaidimavičių, psk. Gineitį, psk. J. Mikštą , kuris dabar gyvena Australijoje. Per meno ir literatūros vakarus, kur kareivinėse dažnai vadovavo kpt. Ambražiūnas, dalyvaudavom ir mes su savo kūryba. Išeidavo ir dieninis karių laikraštėlis- sieninis. Jame rašė įvairūs kariai, ir paskutinę jo vinjetę nupiešė dail. Alf. Doclus.

Šarvuotininkai savo dalinyje turėjo garbės knygą, pavadintą "Dalies Garbės Knyga". Knygą tvarkė vienas karininkas ir skaitykloje buvo laikoma po stiklu. Pirmuosetos knygos puslapiuose matydavom Vyčio Kryžiaus kavalierių pavardes ir mintis apie jų garbingai pelnytus ženklus. Įvairias aukštųjų svečių mintis, pastabas. Švenčiant 20 metų sukaktį, įrašytas buvo toks sveikinimas: "

"Šarvuočių rinktinės vadas, karininkai. liktiniai puskarininkai ir tikrosios tarnybos kareiviai, kariuomenės dvidešimtmečio proga, sveikina šarvuočių rinktinės Vyčio Kryžiaus kavalierius, nepriklausomybės kovų dalyvius, karo invalidus, buvusius dalies vadus ir atsargos karius, linkėdami kad nenugalima šarvuotininku dvasia, kuri atnešė kovų laukuose ties Kazimieriškiais, Ironckais, Augustavu, Seinais ir Širvintais garbingus laimėjimus, mums liktų nepamirštamu pavyzdžiu, kuris per 20 m. mus stiprino dvasioje ir jungė visus bendram vyriausiam tautos tikslui, saugoti krauju atpirktą Lietuvos laisvę".

Karių orkestras, kaip anksčiau minėjau, atsirado šarvuotininkų pastangomis tik Radviliškyje. Dalinluose būdavo maži styginiai orkestrai. 1935 m. Radviliškyje buvo įsteigtas nuolatinis, neetatinis įgulos orkestras, suorganizuotas , kaip jau žinom, kpt. Ambražiūno. Jis buvo sujungtas su 2 inž. b-no mokančiais groti kariais ir civiliniais tarnautojais. Iš pradžių buvo nupirkta tik 11 naujų instrumentų. Orkestras puikiai atliko savo pareigas, ypač rengiant kariuomenės ir visuomenės šventes. Jos vykdavo ne tik Radviliškyje, bet ir Baisogalėj, ir kt. Žiemos metu, orkestras dažnai dalyvaudavo šaulių namų salėje, kartu su choru, įvairiuose pasirodymuose. Kartais likt. psk. choras ir įgulos atlikdavo kartu mišrias kompozicijas. Mes, kariai ruošdavome linksmus vakarus su šokiais, į kuriuos prisirinkdavo daugybė visuomenės. Buvo gražus bendravimas.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

4 psl.

Forelio „Lyties Klausimas"

Arėjas Vitkauskas

Rusijos imperatorinės karo medicinos akademijos profesorius ir proto ir nervų ligų klinikos direktorius, akademikas Vl. M. Bechterevas, savo itin pažangiame žodyje dėl prof. Augusto Forelio knygos "Lyties klausimas" / Gamtiškai moksliška, socialoginė ir psichologinio tyrinėjimo knyga, trečia, rusų kalba papildyta laida, R.M. Markevičiaus versta iš paskutinės vokiečių kalbos laidos, dviejų tomų, leidyklos "Osvoboždenije"/ sako: "Forelio knyga visai užtarnautai yra pagarsėjusi. Tarpe daugelio leidinių, liečiančių lyties klausimą, negalima nurodyti knygos, kuri taip visapusiškai liestų lyties klausimą ir drauge taip griežtai rištų socialinius klausimus, susijusius su lytine trauka". Tegul tas veikalas, rašytas 1904 metais /Šveicarijoje/, bet Forelio vardas ir šiandien tebėra kalbąs. Minėtoji laida turi autoriaus įžangas į vokiškas I, IV, VI-VII laidas. Pradžios straipsnelio per du tomus eina XIV skyrių ir priedas. Autorius, karštas moterų emancipacijos šalininkas, randąs socialią žmogaus lygybę jau gemalo pirmų valandų gyvybėje, labai neigia prostitucijų, bet, paduodamas kai kurias moterų prigimties dažnas savybes, uždeda moteriai rimtų atsakomybės pareigų. Pagal Forelį, bešališką mokslininką, sufražistės, kurios revoliucinial visko nori iš vyrų, visiškai nieko joms neduodant, neras savo kaprizų pateisinimo...

Čia kalba labai gerbiąs moterį ir dažnai ją aukščiau statąs už vyrą mokslininkas, kuris sako, kad moters pasiimtoji pareiga taip pat yra svarbi pareiga, kurios ji negali lengvai atmesti tik dėl kaprizų, kad "aš moteris". Žinoma, daug kam bus neprimtina tai skaitant, bet mokslininko, gydytojo ir sociologo bešališkas jausmas kitaip negali pasisakyti. Be to, mūsų laikai išsigimsta nuo narkotikų ar alkoholio vartojimo ir nuo nesveiko, vienapusiško gyvenimo būdo. Iš išlepinto jų paviršiaus, tas tiesa, ne taip aiškiai yra žymu, bet tai vis labiau reiškiasi vis didėjančiame nervingume.

Be to, jie pripranta prie daugybės dirbtinų reikalavimų ir pasidaro tiek kibūs, kad labai dažnai reikalauja iš visuomenės daug daugiau negu daro jai iš savo pusės, tuo tarpu naudingam visuomenės nariui reikia elgtis priešingai. Ypač liūdną reiškinį daro, aš pasakyčiau, tinginystė virš ribų Šiaurės Amerikos moterų tarpe. Pažiūrėkime į tas pasėkas, kurias ta dalykų padėtis atveda mūsų šių laikų kultūringus žmones jų lytinio gyvenimo srityje. Jos pasireiškia trejopai: 1. Piniginių vedybų pavidale /jas Forelis laiko lygiagrečiai su prostitucija/, 2. Prostitucijos ir jos tarpininkavimo pavidale ir 3. Pavidale tarpinio jų tarpe laipsnio, santykių sistemos pavidale, kokį teikia koketės ir meilužės. Nežinia ką sakytų žmogus, sveiko, natūralaus gyvenimo skelbėjas, jeigu šią knygą rašytojas būtų parašęs dabar ... Juk nuo to laiko viskas patobulėjo. Autorius "amerikonizmą" apibūdina kaip nesveiką reiškinį lytinio gyvenimo srityje. Tai reiškinys, turintis pagrindą Šiaurės Amerikos visuomenės pažiūrose ir yra išaiškinamas dolerio gaudymu t.y. nesulaikomu individualiu piniginiu lenktyniavimu. Jungtinėse Amerikos Valstybėse šis reiškinys yra išvystytas daugiau negu kokiame kitame krašte. Čia turima galvoje Šiaurės Amerikos gyventojų ir ypač jų moterų neprigimtišką gyvenimą, iš dalies lytinį gyvenimą. Šiaurės Amerikos gyventojai nemėgsta žemės darbo ir ypač moterys -rankų darbo. Jie norėtų, kad viskas būtų centralizuota ir pakeista mašinomis, kad gyventi vien tik biznio protiniu gyvenimu ir atitinkamai linksmintis. Amerikietės, bet kokį sunkesnį raumenų darbą ir ypač žemės darbą, laiko žeminančiu moters garbei dalyku. Tai yra liekanos dar iš vergijos laikų, kai tokie darbai buvo pavedami atlikti negrams. Po to amerikietė moteris, norėdama kaip galima ilgiau pratęsti savo jaunystę, išlaikyti rožinę veido spalvą ir bijodama pavojų, kentėjimų ir pasėkų gimdant ir išnešiojant vaikus, jaučia didelį pasibiaurėjimą nėštumu, gimdymu ir penėjimu krūtimis, ji jaučia didelę priešingybę daugiavaikėmis šeimomis. Ir kadangi dar nuo negrų išsilaisvinimo laikų JAV tarnai kainuoja nepaprastai brangiai, tai vis labiau ir labiau ėmė plėstis viešbutinis gyvenimas /boarding house/, o tas iš savo pusės sudaro priežastį moterims iš visų jėgų kovoti prieš vaikų gimdymą ir vengti skaitlingos šeimos. Aišku, kad tas iki kraštutinumo nesveikas moterų emancipacijos būdas veda į socialinį išsigimimą. Jeigu ne emigracija iš kitų kraštų, tai Šiaurės Amerikos baltieji gyventojai palaipsniui išmirtų ir sekančioji visuomenė būtų pakeista kiniečiais ir negrais / juk ką nors reiškia ir geltonosios rasės nebeįsileidimas čionai A.V./.

Gardino seime 1793 metais priimtoje naujoje valstybių santvarkoje Lietuvai pripažintos visiškai lygios teisės. Vykdomosios valdžios organai buvo įkurti atskirai ir bendruose priežiūros organuose lietuviai gavo visur pusę vietų. Tokia Lietuvos padėtis buvo XVIII amž. pabaigoje, prieš patenkant į Rusijos okupaciją.

Skaudi Rusijos okupacija Lietuvą engė iki 1915 m. I pasaulinius karui baigiantis, iškilus laisvo tautų apsisprendimo akcijai, Lietuva pradėjo kurti savo laisvą, nepriklausomą valstybę. Bet Lenkija tada panaudojo smurto jėgą. Suvalkų sutartį dėl valstybės sienų lenkai gėdingai ir smurtiškai sulaužė, užgrobdami net trečdalį mūsų teritorijos su sostine Vilniumi. Santykiai su Lenkija nutruko. Užgrobtąsias mūsų žemes Lenkija išlaikė iki 1939 m. rudens, kai ją užpuolė didieji kaimynai - Vokietija ir Sov. Rusija ir greitai paklupdė. Dar prieš visišką Lenkijos sugriuvimą, vokiečiai pasiūlė mums atsiimti sostinę ir savo žemes. Tačiau lietuviai, nors jiems tatai įvykdyti jėgų pilnai pakako, griuvančios Lenkijos nepuolė.

Išvadėlės

Ši istorinių įvykių apžvalgėlė rodo, kad tiek Lietuva, tiek Lenkija daug kentėjo ir vargo. Dabar, rodos, siekdami atgauti laisvę, turėtume pamiršti tą "košmarą". Deja, čia, išeivijoje, jei bandai pasikalbėti su bet kuriuo lenku, išgirsi tą patį: išdidumą, lietuvių aspiracijų neigimą, 1791. V. 3 Konstitucijos garbinimą. Atrodo, kad lenkai nieko nepamiršo. Jųjų svajonė "Macarstwo od morza do morza", kurios sąstate Lietuva ... turi išnykti...

● Gruodžio 12 val. 2 val. p.p. Quebec'o Auksinio Amžiaus Fedracija kviečia atsilankyti į rengiamą filmų seansą Sheraton hotelyje, Salon doré, 1455 Peel str., prie Metro. Įėjimas veltui.

LIETUVOS PRAEITIES...

(Atkelta iš 3 psl.)

tuvoje, priėmė karo ir išdo komisijų įstatymą, kur abiejose komisijose buvo po lygiai ir lietuvių, ir lenkų atstovų ir pirmininkavimas buvo paeiliui. Taigi Gardine dar kartą lietuviai įrodė, kad Lietuva ir Lenkija yra lygūs partneriai. Šis įstatymas išliko nepakeistas iki valsty-

atodairos

KĖLIAUNINKO LIEŽUVIS

Nedidukas (su transatlantiniais lyginant) lėktuvas skrenda iš Maskvos į Vilnių. Su vietiniais keleiviais sugužėjo ir būrys piligrimų iš Amerikos, vykstančių lygiai trisdešimt metų nematytos Lietuvos aplankyti. (Iš to nesunku sumesti, kad tai bus buvę užpernai).

Beveik visi tylūs, susikaupę, tik vienas, išskirtinai šnekus, bravūriškai dalinasi įspūdžiais, ne tiek įspūdžiais, kiek dygiomis pastabomis. Lėktuvas ubagiškas, palydovė — daugiau svorio, negu grožio, o be to ir akyplėša: Lietuvon skrenda, o rusiškai kalba! Ir iš viso, sako, iškart pažinsi, kad maskoliška tvarka...

Kitapus tako besėdįs vyriškis, panarinęs veidą į *Pravdą*, pusbalsiu pragysta: — *Oi, tu jieva, jievuže, ko nežydi žiemužę! Oi, oi, ojojoi, ko nežydi žiemužę!*

Sukluso kalbusis piligrimas, išgirdęs tą gerai pažįstamą gaidą. Juk tai ratelis, kurį prieš 50 metų pats dainuodamas šokdavo gimnazijos vakarėliuose. Tik ko dabar tas žmogus čia, lėktuve, tą jievužę traukia, už *Pravdos* slėpdamasis?

O tasai vėl iš pradžios. Ne, ne iš pradžios. Čia jau kitas posmas, kiti žodžiai. Dainuoja tyliau, taria ryškiau: *Oi, lietuvi, lietuvi, valdyk savo liežuvį! Oi, oi, ojojoi, valdyk savo liežuvį!*

— Nukaitau, nutirpau ir nutilau, — pasakoja buvęs narsusis keleivis. — Lėktuvas nusileido, tas žmogus, nė akių neparodęs, išėjo ir dingo. Tik visą viešnagę, ir net grįžus, dar ilgokai ausyse skambėjo tas įspėjimas, — *oi, oi, ojojoi...*

Lankymasis Lietuvoj, nepaisant tenykščių varžymų ir čionykščių pastangų atgrasyt ar atbaidyt, vistiek epidemiškai paplito visoj išeivinėj lietuvijoj, tad ir lankymosi smerkimai nutilo. Liko tik šiek tiek apgailestavimų ir šiek tiek patarimų, kad, girdi, jei jau neiškenčiat nesilankę, tai bent būkite tenai *kovingi*, sakykit teisybę į akis (!), o ir grįžę netylėkit, atvirai išsakykit, kaip tenai yra!

Tai ką dabar daryt keleiviui su savo liežuviu: — valdyt jį, ar paleist? Atrodo, kad didžiulė dauguma Lietuvoj besilankančių suvokia, kur bei į kokias aplinkybes nuvyksta, tad ir savo *liežuvius atitinkamai valdo*. Tik vienas kitas susigundo kovūno aureole pasipuošt ir pasišauna patriotinę stygą viešai timptelėt. Štai, sako, atvyksta ekskursija Kaunan, išlipa iš autobuso, ir vienas toks narsuolis staiga į praeivius: *Tegyvuoja laisva Lietuva!* Arba, sėdi ekskursantų būrelis restorane, tarp vietinės publikos. Viena ekskursantė pakyla, prieina prie pianino ir ima skambint *Lietuvos himną!* Daugumas dedasi negirdį, bet keletas jaunuolių prie vieno ar poros stalų atsistoja.

Heroiški, ar vaikiški toki pasielgimai?

Sako, kad abiem atvejais tos demonstracijėlės praėjo be reakcijos iš saugumiečių pusės. Tai yra, be reakcijos prieš svečius ir prie svečių. Svečiai pažaidė ir išvažiavo, o kas paskui buvo tas demonstracijas (saugumiečių terminologija tariant, — provokacijas) girdėjusiems, svečiai, atrodo, nesuka sau galvos.

O ar turi čia kuo tie narsuoliai namo grįžę didžiuotis? Ką tie incidentukai įrodė, jei saugumas tikrai nereagavo? Nebent, — kad ir ten esamą laisvės (!) skelbti Lietuvos laisvės šūkį ir skambinti Lietuvos himną?.. O gal jie tariasi tais savo žygeliais tenykščiams žmonėms kaip nors padėję? Tikėkimės, kad šiuo laimingu atveju gal bent nepakenkė, bet padėti tai tikriausiai nė trupinuko nepadėjo. Rimtas Lietuvos ūkininkas anais laikais okiems išdaigininkams būtų taręs, — *Piemenys, neerzinkit šunų be reikalo!*

Tūlas kovūnas grįžęs didžiuojas, girdi, — rėžiau tai rėžiau jiems tenai teisybę į akis! Kam? Ogi, pasirodo, inturisto palydovei, lydėjusiai ekskursiją į Kauną! Ir, pasirodo, ne tiek ten tos teisybės prirėžė, kiek politiškai nepatogiais klausimėliais nieko dėtą merginą kiek papainiojo. Žmogus jaučias atlikęs svarbų patriotinį žygį: nuvažiavęs, bet nekeliaklupsčiavęs prieš okupantą!

O tas „okupantas" dažniausia esti kokia nors apie dešimt metų po okupacijos gimusi lietuvaitė studentė, atostogų metu uždarbiaujanti, kaip ekskursijų palydovė — gidė. Žinoma, ji išėjusi tam tikrą mokslą ir smulkmeniškai išmokyta, ką keleiviams rodyt ir kaip ką aiškint, taip pat ir ką atsakyt į galimus (iš anksto numatytus) keleivių burzuaziškai nacionalistiškus paklausimus. Jos atsakymai, galbūt, net neturi nieko bendra su jos nuomone ir pažiūra, bet jie tiksliai toki, „kaip reikia". Tik vargas mergelei, kai koks gudruolis pakiša saugumiečių instruktorių nenumatytą klausimą. Jei nesusigriebia atsakyt „kaip reikia", tai jaudinasi, nervinasi — ne dėl suklupimo, o kad gali netekti palyginti neblogai apmokamo darbo, ar dar ir kitokių nemalonumų susilaukti. Juk jai gi reikia raportuot, kas kelionės metu kalbėta, kas ko klausė ir kaip ji atsakė. Nedrįsk nutylėt, nes ir šoferis turi raportuot. Jei raportai nesutaps, tai pabandyk tada išsiteisint tasai, kurio raporte bus likę kas nors nutylėta. Tai tokiems „nevidonams okupantams" tasai narsus kovūnas bus „ausis svilinęs" savo tyčia paleistu liežuviu.

Savanoriai tautinės drausmės ar bent ištikimybės saugotojai tarp ko kita apgailestauja Lietuvos lankymą ir todėl, kad, girdi, tas lankymasis buvusiems ištikimiems tautiečiams „uždaro burnas ir surakina lūpas". Esą, žmogus grįžta tylus, užsidaręs, susivaržęs... Tur būt, esą, kažkas tenai paveikia apsilankiusį taip, kad pasijunta priverstas pasitraukt iš patriotinės veiklos. Suprask, žmogus jau pateko į pinkles ir „pardavė dūšią"... O iš tikrųjų tai tų dalykų eiga dažniausia esti atvirkščia. Dažnas ne po kelionės ir ne dėl kelionės atlyžta nuo tradicinės veiklos trafaretų, o priešingai, — čia pat beveikėjaudamas ilgainiui įsitikina daugelio mūsiškių tuščiavidurių veikimų bergždumu, ir tik todėl atokiau nuo jų atsistoja. O tada skeptiškai apžvelgia ir baidykles, rodomas panorusiems dar kartą žvilgterėt į Lietuvą, kad ir nepatogiomis sąlygomis, kad ir nemaloniose aplinkybėse, bet *dabar*, o ne kada nors pomirtiniais laikais.

Teisybė, daugelis tikrai grįžta mažiau ar daugiau suglumę, susimąstę, net prislėgti. Nes per tas penkias sujauktas dienas reta kam tepasiseka tvarkingai, atidžiai pasimatyt, pasikalbėt, pasidairyt. Kone kiekvienas parsiveža atgal virtinę paklaust nesuskubtų klausimų ir gerai neišgirstų ar net nesuprastų atsakymų. Dažnas prisipažįsta buvęs netikėtai maloniai nustebintas, kai radęs šį ar tą tenai geriau, šviesiau, negu buvo iš tolo įsivaizdavęs, bet dažnas tuo pačiu metu ištisas savaites ar net mėnesius negali nusikratyti ir slogučio, tenai apėmusio nuo nervinga įtampa pritvinkusios atmosferos, nuo to visų slepiamo, bet ne visų įstengiamo paslėpti baimingo saugojimosi užsitraukt kokių nors viršininkų nemalonę ar prievaizdų įtarimą.

Kai, tur būt, nedaug beliko šeimų, iš kurių dar niekas nebuvo nuvykęs „anapus" pasižvalgyt, tai nebėra reikalo visiems viešai savo patyrimus dėstyt. Bet savo aplinkoj visi anksčiau ar vėliau gana daug apie tai pasakoja. Kiekvienas pasakojimas paprastai tik iš dalies panašus į kitus, bet visada esti ir gana daug skirtingas. Nes kiekvienas gi susitiko su kitais žmonėmis, kiekvienas matė ne visai tuos pačius dalykus, ir kiekvienas žiūrėjo savo akimis, vertino savo subjektyviu supratimu. O tačiau, kai tų *įvairių* papasakojimų mūsų visuomenėj paplito nebe keletas šimtų, o gal jau net ir tūkstančių, tai dabartinio Lietuvos gyvenimo supratimas bei įsivaizdavimas čia didžiai pasikeitė, lyginant su buvusiu prieš dešimt, ypač prieš penkiolika ar daugiau metų. Dar toli gražu iki visiškai aiškaus paveikslo, betgi patikėtina, kad tas, nors ir subjektyvių, bet įvairių patyrimų *mišinys, apylygiai mūsuose pasklidęs*, žymiai priartino prie tikrovės mūsų supratimą apie Lietuvos dabartį.

Tik daugiau gėdos, negu naudos kartais pasidaro iš kaikurių keliauninkų individualių viešų postringavimų. Rimto dėmesio vertų reveliacijų tokiuose viešuose pranešimuose - pokalbiuose dar neteko girdėt ar skaityt, bet visuose būna apstu tiesiog gėdingai naivių komentarų ir neva intriguojančių užuominų apie politiškai dviprasmiškus nuotykėlius, kurių, jeigu jie nesufantazuoti, būtų išmintingiau iš viso viešai neminėt. Pavyzdžiui, anądien iš radijo girdėjom juostelėn įrašytą tokį „šeimynišką", atleiskit, pasiplepėjimą apie apsilankymus Vilniaus bažnyčiose, tarp ko kita ir apie vieną kleboną, kurs parodęs altorių, ką tik parengtą *slaptoms* (!) sutuoktuvių apeigoms... *Oi, oi, ojojoi!..*

— Tai ko ten skrist, jeigu ne laisvai pakalbėt! — piktinasi tūlas kovingas piligrimas, patartas protingai valdyt liežuvį tokioj kelionėj arba ir grįžus. Šventa teisybė. Jei nematai jokio kito tikslo, kaip tik ta proga mandrapypkiškai pabliurbt, tai neskrisk. Juk ne tik niekas iš čia nevaro, bet ir tenai *neatsakingų palaidliežuvių niekas* (nei valdantieji, nei valdomieji) *nelaukia*.

V. Rastenis

akiračiai nr. 8(82)

A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI — ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Ateįęs pas mus — nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val nakties
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA $ 10.00 metams ir $6.00 pusei metų.
KELEIVIS
PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

.....

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio men. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudа.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.)	6%
santaupas	8½%
term. depozitus 1 m.	9½%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	12%
nekiln. turto pask.	11%

vancouver

DĖMESIO VERTI ĮVYKIAI

Edvardo ir Elenutės Gumbelių 15-os metų vedybų sukaktis buvo atšvęsta birželio 26 d. Prie ilgo, gražiai papuošto stalo, matėsi beveik visi bendruomenės nariai. Kalbos, linkėjimai, dainos padarė minėjimą be galo įdomų. E. Gumbelis yra sėkmingas statybos rangovas. Visi jo pasisekimai labai tamprialai rišasi su jo žmonos Elenutės pagalba.

Rūtelės Radzevičiutės sužieduotuvių vakaras, bei po to mergvakaris, buvo suruoštas Adelės Šmitienės, jos naujuose namuose. Rūtelė yra mūsų bendruomenės pažiba ir ji susituokė su Eugenijum Girdausku, po vestuvių jaunieji apsigyveno Toronte. Bendruomenė džiaugiasi, kad Rūtelė sukūrė lietuvišką šeimą, tačiau apgailestauja, kad nustota pačios geriausios Vankuverio lietuvaitės. Ji čia organizavo jaunimą, buvo jo vadovė, Vankuverio Atžalyno šokėja, be to jautri visoms lietuvybės problemoms. Mes visi nuoširdžiai linkime Rūtelei ir jos vyrui Eugenijui daug sėkmės Toronte.

Vida Elenutė Šmitaitė ir Brian Richard Greene susituokė spalio 16 d. Šv. Augustino bažnyčioje. Apeigose dalyvavo kun. I. Grigaitis. Pokylis įvyko, dalyvaujant beveik visiems lietuviams ir dideliam skaičiui vietinių kanadiečių. Po kun. I. Grigaičio pravestos maldos sekė E. Gumbelio sveikinimas ir linkėjimai visos Lietuvių Bendruomenės vardu. Vestuvinis tortas buvo raguolis, atvežtas E. Gumbelienės iš Toronto. Dalyvavę kanadiečiai stebėjosi tortu, daug plojo lietuviškom dainom, kurios nuskambėjo po visą salę. Susižavėjęs Vidos vyras Richard, užtikrino visus, kad greitai išmoks lietuvių kalbą. Jaunosios tėvas J. Šmitas yra lietuvių veikėjas, sėkmingas verslininkas. Jis padėjo daug pastangų ir nesigailėjo didelių išlaidų paruošdamas tokias šaunias vestuves dukrelei Vidai.

Dalyvis

ST. PETERSBURG, FLORIDA

Lietuvių klubo sukaktis

Lapkričio mėnesį suėjo 25 m. klubo veiklos sukaktis. St. Petersburg lietuviai šio klubo veiklą pradėjo su 40 narių, o dabar jau turinčio apie 400 narių ir savas patalpas, taip rašo klubo pirmininkas A. Karnius klubo leidžiamam biuletenyje. Toliau jis sako: Šiandien sunku įsivaizduoti, kokia būtų St. Petersburg lietuvių veikla be savo patalpų. Kai šiuo metu pastatas yra plečiamas ir neįmanoma susirinkti įprastiems sekmadienio pietums, daugelis žmonių nekantrauja ir klausia — kada galėsime ir vėl rinktis klube? A. Karnius baigdamas taria: "Sutelktomis rankomis, o svarbiausia, tesivadovaujami gera valia žengiame į sekantį penkiolikmetį..."

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

Kelionės tikslas Lietuvon

Vienas tautietis prie gausiai apsėsto stalo pasakojo štai ką:

Netaip dar seniai ir aš buvau apsilankęs tėvų žemėje. Negalėjau jau ilgiau išlaukti. Tas nuolatinis savųjų ilgesys, tie tarytum amžiai, pilni nežinios, laukimo metai, ta meilė ten tolumoje pasilikusiai gimtinei.

Aš gi čia nieko iš giminių neturiu, visi jielikę tenai.

Tada šėlstančios audros mus kaip šapelius išplėšė iš gimtojo lizdo, ir taip palikome išblaškyti po tolimiausias pasvietes.

Tik pagalvok, kiek jau metų praslinko nuo tada. Visai nauja giminių karta jau užaugo, kurios dar niekad nebuvau matęs - nepažinojau, negalėjau jų ir įsivaizduoti.

Pagalvojau, šaip ar taip, nors ir trumpam laidžia, mažai to laiko su savaisiais pabūvoti, gerokai viskas suvaržyta, ribota- neiškenčiau ir pakilau.

Jau daugelį metų artimieji laiškuose vis užsimindavo, kaip būtų miela dar kartą mums sueiti, gyvu žodžiu pasisveikinti, savo išgyvenimais pasidalinti. Be galo troškau dar nors kartą išvysti savo gimtąją padangę ir iš jų lūpų ką nors išgirsti.

Ir štai, ta mano ilgų metų svajonė jau praeityje. Sutiko jie mane ir aš juos tenai, tame sename Gedimino miestе.

Po daugelio nežinios, ilgų laukimo metų, tarytum ramios nakties sapne, išvydau man taip brangius, mielus savųjų veidus.

Štai, ta mano geroji ir vyriausioji seserėlė, tiek dėl manęs prisistelojusi, o va, ir brolis, tai pats jaunesnysis iš mūsų šeimos. Aplink mane tiek daug gražaus jaunimėlio, - aha, tai - jaunoji karta! O štai ir patys mažiausieji, šypsodamiesi tiesia savo rankutes, tai jau brolių seserų vaikų vaikai, apie kuriuos pasirodo, mažiausiai bežinojau.

Ir kaimynas štai, mielas, brangus, tai jaunystės dienų draugužis, sukuriuo oi, daug, daug rasotomis palaukėmis pribraidyta, prisvajota. Negi tikrai štai juos dabar regiu? Kažin, ar tai ne sapnas, klausiu savęs?

O tėtušio, motinėlės, taip ir nėra tame burelyje. Akeles jie pražiūrėjo, rankeles prarymojo, pavargo ir suklupo po gyvenimo našta, toli išklydusių savo vaikelių belaukdami.

Atsigulė jie tenai, Dubysos kalnelyje po visų šios žemės vėtrų ir audrų.

Sveikinamės... nelengvai surandame ir žodžius po tiekos metų. Pasąmonėje palengva sugrįžta visi anie nerūpestingosios vaikystės nuostabūs prisiminimai, ir skruostus suvilgo gaili ašarėlė. Kažkur iš gilumos, tarytum, atsaidi tylutėlė ai kur tai girdėtos dainos žodžiai: "Tie patys takeliai, laukai, uogienojai, tik mes jau ne tie, nebe tie..."

LIETUVIŲ NAMAI

Pereito sekmadienio popietėje dalyvavo apie 180 lietuvių. Svečių knygoje pasirašė A. ir O. Bugailiškių šeima iš Hamiltono, M. Kringelis iš Montrealio ir A. Kriščiūnas iš Brantford'o.

Pensininkų Klubo bazaras, vykęs Gedimino Pilies Menėje, sutraukė nemaža lankytojų. Išparduota ir loterijos būdu išleista virš 400 rankdarbių ir kitokių įvairių fantų.

Atžalyno tėvų komiteto metinė popietė sutraukė apie 400 įvairaus amžiaus dalyvių. Atžalyniečiai gražiai suvaidino Sekminių Vainiką. Visos šokėjų grupės pašoko, pagerbė savo mokytojus ir tėvų komiteto pirmininkę. Tėvų komitetas pavaišino ir atžalyniečius ir svečius kava ir skaniais pyragais. Buvo malonu stebėti kartu susirinkusius pradžios mokyklos vaikus, jaunuolius, tėvus ir senelius.

Šios savaitės trečiadienį V. Bričkus derina LN koncertinio fortepojono stygas gruodžio 5 d., sekmadienį įvykstančiam St. Baro, D. Stankaitytės ir A. Vaznelio dainų koncertui.

Bendrai Lietuvių Kūčių vakarienei LN jau ruošiamasi. Šalia tradicinių Kūčių valgių ruošiamasi advento ir kalėdinėms giesmėms. Giesmes praves muz. V. Verikaitis. Po vakarienės numatomi tradiciniai būrimai.

Norintieji Kūčių vakarienėj dalyvauti prašomi iš anksto įsigyti pakvietimus LN raštinėje arba per sekmadienio popietes. Vakarienės kaina - $6, studentams ir pensininkams $ 4, - jaunuoliams nuo 10 iki 16 metų - $2. Vaikai iki 10 metų įleidžiami veltui. Vaikų skaičių reikia taip pat pranešti iš anksto.

Naujų Metų sutikimui LN taip pat ruošiamasi. Vaišės bus paruoštos nepaprastai gražiai, gražiau, kaip kada nors Toronto lietuvių tarpe yra buvę. Stalai bus numeruoti, vietas reikia įsigyti iš anksto. Kaina - $17,50 asmeniui. Pensininkams $16, - studentams $10.

Po Naujų Metų bus tvarkoma automobilių aikštė ir remontuojama šis tas Namuose. Tiems darbams atlikti reikės bedarbių, įregistruotų darbo įstaigose. Norima, kad tuos darbus dirbtų lietuviai bedarbiai. Užinteresuoti kreipkitės į LN raštinę arba skambinkite tel: 533-9030.

LN dėkoja Jeronimui Jakelaičiui už meniską bronzos lėkštę, vaizduojančią šokėjus ir Sudburio Venskams už dailias žemaičių klumpes.

Moterų Burelis reiškia padėką St. Pulkiui už $27, - auką.

Nuo gruodžio 6 d. Aitvaras nevaidins šešias savaites.

Aktoriai ir režisorial lankys "Multicultural" įstaigos suruoštus mėgėjų teatrams kursus. Norintieji šiuos kursus lankyti, kreipkitės į Teatrą Aitvarą.

Toronto Lietuviai Studentai semestrą užbaigia pasilinksminimu Karaliaus Mindaugo Menėje gruodžio 18 d.

KARIUOMENES ŠVENTĖS PAMINĖJIMAS

Kariuomenės šventės minėjimas, įvykęs lapkričio mėn. 20 d. Toronto Lietuvių Namuose, buvo sėkmingas ir geral pravestas. Minėjime su vėliavomis dalyvavo: savanoriai - kūrėjai, sausumos ir jūros šauliai, skautai ir, kaip svečiai, šauliai iš St. Catharines, vadovaujami pirm. A. Šetiko.

Įnešus į sceną vėliavas, minėjimas pradėtas Kanados himnu. Gražų, patriotišką minėjimo atidarymo žodį tarė Toronto Vl. Putvio šaulių kuopos pirmininkas St. Jokubaitis, kuris ir vadovavo visai minėjimo programai. Invokaciją - žuvusių karių ir visų Lietuvos laisvės kovotojų pagerbimo maldą, skaitė Lietuvos kankinių parapijos klebonas, kun. P. Ažubalis. Po to sveikinimo žodžiui buvo pakviesti į minėjimą atsilankę estų ir latvių karinių organizacijų atstovai. Kaip šio minėjimo garbės svečiai, dalyvavo: Toronto savanoriai, KLB Krašto v-bos pirm. J.R. Simanavičius, Toronto savanorių pirm. S. Banelis, lietuvių evangelikų - liuteronų parapijos klebonas A. Žilinskas, Prisikėlimo parapijos tėv. B. Mikalauskas, LB Toronto apyl. pirm. P. Šturmas su žmona, Toronto Lietuvių Namų vald. pirm. J. Strazdas, jūrų šaulių "Baltija" kuopos pirm. P. Jonikas, patriarcho Martyno Jankaus duktė E. Jankutė. Visi, minėjime dalyvavę savanoriai - kūrėjai ir Vyčio Kryžiaus kavalieriai, buvo išvardinti ir pristatyti publikai. Tai buvo gražus Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvių pagerbimas.

Nepaprastai gražaus turinio patriotišką paskaitą skaitė iš Montrealio atvykęs poetas dr. Henrikas Nagys. Gilios mintys, gražūs ir retai girdimi eiliuoti žodžiai daugelį šio minėjimo dalyvių sujaudino iki ašarų. Po paskaitos teko girdėti malonių pareiškimų: "Kada poetas H. Nagys kalba, tai iš jo lūpų sklinda auksiniai žodžiai". Kaip padėką už paskaitą, St. Jokubaitis šaulių vardu dr. H. Nagiui įteikė gražią knygą "Vladas Putvinskis - Pūtvis". Publika šį gražų gestą sutiko gausiais plojimais.

Meninę minėjimo programos dalį atliko Toronto lietuvaičių dainos vienetas "Volungė" ir jaunesnieji "Atžalyno" šokėjai. Visus savo nepaprastai gražiu dainavimu sužavėjo naujasis dainos vienetas "Volungė". Pasirinktu puikiu dainų repertuaru, savo gražia apranga, dešimts Toronto jaunų ir tikrai gražių lietuvaičių, užsitarnavo entuziastingų publikos plojimų. Šiam vienetui muzikiniai talkina buvusi Toronto Varpo choro dirigentė D. Viskontienė. Dainininkėms labai vykusiai akompanavo S. Freimanienė. Labai gražiai dainininkių programą publikai pristatė talentinga V. Kuprevičiutė.

Minėjimo uždarymo žodį tarė LB Toronto apylinkės pirm. P. Šturmas. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Tenka pagirti ir padėkoti V. Pūtvio kuopos šauliams, o ypač jų energingam pirmininkui St. Jokubaičiui už šio minėjimo puikų suorganizavimą ir jo pravedimą. Į minėjimą atsilankė arti 300 dalyvių, kurių tarpe matėsi svečių iš Hamiltono, St. Catharines ir kitur.

Sekmadienį, lapkričio 21 dieną Prisikėlimo parapijos šventovėje pamaldose su vėliavomis dalyvavo savanoriai - kūrėjai ir skautai, o Lietuvos kankinių parapijos pamaldose - Toronto sausumos ir jūrų šauliai su savo kuopų vėliavomis.

Dalyvis-karys

- Nemažai torontiečių šaulių buvo nuvykę į Montrealį. Su šauliais buvo nuvykusi Julija Skrebutėnienė aplankyti savo puseseres Šipelienę ir Kaulakienę La Salleje.
- Naujų Metų sutikimas yra ruošiami Lietuvių Namuose ir Anapilio Parapijos salėje.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už 1 m. term .dep.	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

V. Bačėnas *All Seasons Travel*, B.D.

2224 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO M6R 1X6

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

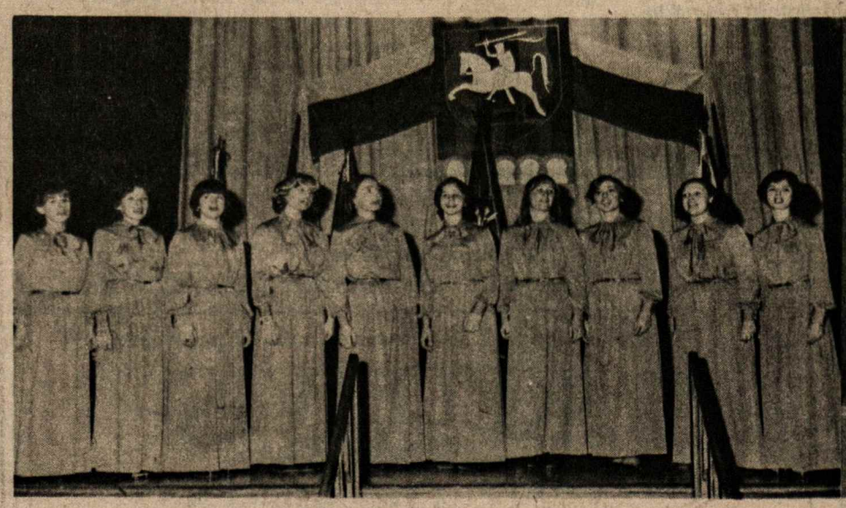

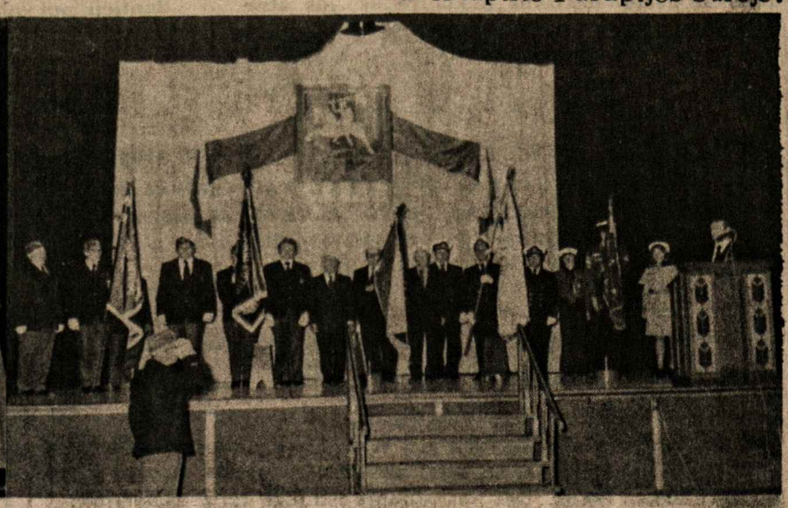

Lietuvos kariuomenės šventės minėjime Toronto. Lietuvaičių dainos vienetas "Volungė"; kalba St. Jokubaitis ir vėliavos su palyda. Nuotrauka S. Dabkaus.

6 psl.

Ottawa

PASKAITA IR MINĖJIMAS

Ottawos lietuvių kolonija nėra didelė, bet darbšti. Ji savo veikla dažnai reprezentuoja visus lietuvius, būdama arčiausiai prie Kanados sostinės ir federalinės valdžios.

Keli patyrę veikėjai, vis įtraukdami jaunesniųjų, pajėgė visada, pagal reikalą, kontaktuoti vyriausybės asmenis ir parlamento atstovus.

Tokiu būdu, betęsdami lietuvišką veiklą, jau šiais metais sudarė KLB Apylinkės V-bą iš jaunesniosios kartos. Net A-kės pirmininko pareigas prisiėmė čia gimęs inž. Ladas Giriūnas.

Naujoji A-kės V-ba pirmą kartą pasirodė savo veikla Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimo proga. Jie pasikvietė paskaitai dr. Ilona Gražytę- Maziliauskienę iš Montrealio, kuri labai įdomiai susirinkusius nutei kė, kalbėdama virš valandos. Pasirinkta tema- Dabartinė išeivijos Literatūra-paskaitininkės buvo taip perduota, kad atrodė Lietuvai siekti laisvės tik literatūra ir tegalime.

Iškilus Savaitgalis

Š. m. lapkričio 27-28 d. d. L. K. Mindaugo Šaulių kuopa atšventė savo veiklos dvidešimtmetį. Šeštadienį, AV parapijos salėn susirinko svečiai-šaulės ir šauliai iš Toronto, Hamiltono ir kitų Ontario provincijos miestų, ir Montrealio šauliai visais svečiais besidžiaugdami, ypač didžiavosi savo tarpe matydami Šaulių Sąjungos Tremtyje pirmininką K. Miklovaitį iš Chicagos.

Minėjimą pradėjo Juozas Šiaučiulis, pakvietęs į Akto prezidiumą K. Miklovaitį, St. Jokūbaitį, M. Jokūbaitienę, V. Sušinską, St. Vyšniauską, P. Joniką ir latvių atstovą Griguti. Įnešamos vėliavos ir dešimtis mirusių šaulių pagerbiami susikaupimo minute.

Toronto Vlado Putvio šaulės moterys atidengusios dovanojamą paveikslą, kurio perdavimą atlieka kuopos pirm. St. Jokubaitis; ir A.V. choro vyrų oktetas su muz. M. Roch tik po koncerto. Nuotrauka R. Šiaučiulio

Juozas Šiaučiulis perskaitė 20 m. veiklos apžvalgą, suminėdamas, kad jis pats, K. Klaušas / miręs/ ir Pr. Juodkojis buvę pirmieji sumanytojai įsteigti šią šaulių kuopą. Kai jie pradėjo kelti šį sumanymą per NL puslapius, prisidėjęs prie jų ir St. Barauskas.

1956 m. spalio 7 d. buvo sušauktas steigiamasis susirinkimas ir 10 atvykusių asmenų, pirmininkaujant St. Barauskui, sudarė kuopos užuomazgą.

Sekančių metų sausyje įvyko pirmasis susirinkimas iš 20 asmenų, išrinkta kuopos valdyba.

Po dviejų metų Mindaugo kuopa jau turėjo 40 narių, o 1960 m. pirmoji Kanadoje įsigyja uniformas. 1961 m. įsiregistruoja valdžioje ir gauna " charterį ". Įsigyja vėliavą virš 1000 dol. vertės, ir gauna AV parapijos salėje kambarį per to meto kleboną kun. K. Pečkį.

Pasitraukus St. Barauskui iš kuopos p-ko pareigų, 52-jų narių pirmininku tampa Ignas Petrauskas.

1968 m. įsisteigė ir šaulių moterų skyrius, o sekančiais metais susiorganizavo scenos mėgėjų grupelė ir paimta globon krepšininkų komanda "Tauras".

1971 m. dalis Mindaugo kuopos narių atsiskiria ir pereina į Jūrų Šaulių kuopą Neringą. Po to ir vėl St. Barauskas tampa kuopos pirmininku ir tik 1973 m. iš jo pareigas perima Viktoras Sušinskas. Tuomet kuopa, kartu su moterimis, turėjo 68 narius.

Prasidėjus sveikinimams, pirmasis kalbėjo S-gos Centro pirm. K. Miklovaitis. Jis pabrėžė, kad išbūti 20 metų laisvės kovoje yra nemažas nuopelnas: tai demonstracija prieš Sovietų S-gos Lietuvos okupaciją. Būti geru šaulių nėra lengva, pabrėžė kalbėtojas. Toliau Centro V-bos moterų vardu žodžiu sveikino M. Jokūbaitienė, Toronto Vl. Putvio Šaulių kuopos vardu P. Jonikas, garbės šaulys AV klebonas kun. J. Kubilius ir parapijos k-to vardu J. Adomaitis, Neringos Jūrų kuopos pirm. St. Vyšniauskas, Žvejų Medžiotojų Klubo Nida pirm. A. Mylė, Montrealio Ateitininkų vardu Julija Adamonienė, St. Catharines Povilo Lukšio kuopos vardu P. Polgrimas, Ramovėnų pirm. Pr. Keturka ir NL laikraščio vardu Pr. Paukštaitis.

Ilga eilė sveikinimų buvo patiekta raštu, kuriuos, tarp žodžiu sveikinusių, įterpė programos pravedėjas J. Šiaučiulis. Jis taipgi iššaukė pagerbimui kuopai nusipelnusius: Ignų Petrauską, Stasį Barauską ir Bronių Abromonį.

Bronius Abromonis sukaktuvių proga kuopai padovanojo nepriklausomoje Lietuvoje išleistą I-ojo Lietuvos Karaliaus Mindaugo sidabrinę atmintinę monetą.

Mindaugo Šaulių kuopos pirm. V. Sušinskas pristatė apdovanojimui Šaulių Žvaigždės ordino medaliumi Augustiną Mylę. Žvaigždės medaliu apdovanotos O. Mylienė ir P. Tekutienė.

Vakare įvyko meninė programa, kurią išpildė AV Choro Vyrų Oktetas ir sol. Gina Čapkauskienė. Publikos prisirinkusi apypilnė salė plojimu nuoširdžiai įvertino programos atlikėjus, nes oktetas ir solistė pasirodė su naujomis dainomis.

Po koncerto, Toronto Vl. Putvio Kuopos pirm. St. Jokūbaitis padarė staigmeną, įteikdamas K. Mindaugo kuopai specialiai pagamintą/St. Jagėlos lėšomis/ Mindaugo Karaliaus paveikslą ir albumą. Kuopos pirmininkas V. Sušinskas, dovanas priimdamas, išreiškė padėką torontiškiams šauliams, programos išpildytojams ir visiems atsilankiusiems.

Linksmoji dalis, gera vakarienė, šokiai ir muzika visus svečius užlaikė iki vėlyvos nakties. prp

Kariuomenės Šventės reikšmę trumpai apibudino inž. J. V. Danys, ir visai kitai programai vadovavo pats pirm. L. Giriūnas.

Po paskaitos buvo draugiškoje nuotaikoje pasivaišinta. Jų metu inž. A. Paškevičius aktyviai rūpinosi Kanados Lietuvių Fondu, o V. Ansevičienė supažindino su Seinų lietuvių reikalais prp

---

Giliausią užuojautą reiškiame
LAPENAT ŠEIMAI,
tragiškai žuvusiam jų sūnui
A. A. PETRUI —
Montrealio Evangelikai

Mielai
A † A JULIJAI STRĖLIENEI mirus,
dukrelei Liliai ir Audriui Dvaronams
bei giminėms reiškiu nuoširdžią užuojautą
ir kartu liūdžiu —
Vaclovas Butkys

Poniai ELENAI MANSTAVIČIENEI,
jos mylimai mamytei Lietuvoje mirus,
gilią užuojautą reiškia —
M. Kringelis

• Dr. K. Ambrozaitis su šeima lankėsi pas tėvus Montrealyje. Jis dirba New Market, Ont. odontologijos skyriaus direktoriaus pareigose.

ĮDĖJOS
JUMS BUS ĮDOMIOS IR NAUDINGOS !

- Gyvybės apdrauda — pinigai grąžinami
- Pajamų apsaugojimas
- Morgičių mokėjimas
- Santaupos pensininkams
- Vaikų išmokslinimas
- Verslo pelno išlaikymas

Leiskite paaiškinti, kaip pasinaudoti.
Vytas Ptašinskas, B.A.
Tel. 636-8235, Res. 366-9916.
SunLife OF CANADA

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKSTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Lautinaitis

FINA
TEL.: 694-1037
(MIKE RUTKAUSKAS)
PLAZA FINA
MECANIQUE GENERALE — SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT — REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC — BRAKE SERVICE
TUNE-UP — TOWING
215 BOUL. HYMUS POINTE-CLAIRE

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., LaSalle. — Tel. 366-7281
• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.
Savininkai V. Susinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus —
364-1470

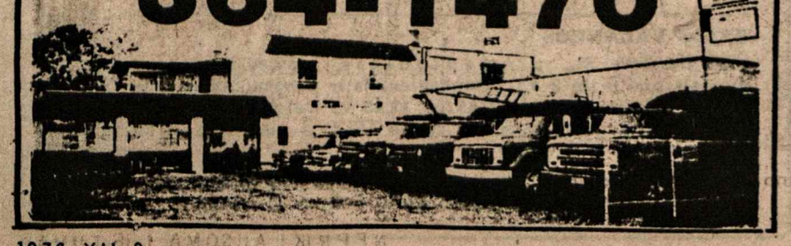

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LÉO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE — LASALLE — 365-0770

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD CHATEAUGUAY TEL. 691-4760
5784 VERDUN AVE VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
— tel. 366-6237 / 3896

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laiko saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams !
Visi kiti vandentiekio ir sildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gaziniu priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame — Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE LASALLE,
366-0330

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS !
LIETUVA
KALMAITIS JUOZAS KAUNAS
• Medžiaga suknelėms - Crimlene, kostiumams ir švarkams - šimtaprocentinė rušis — puse kainos
• Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnone arba polyesterio — nuolaida iki 60%.
• Skarelės vilnones arba šilkines ir naujausiais piešiniais.
• Megztukai, golfai ir puloveriniai — didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
• Moteriški paltai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik $49.00.
• Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) — puse kainos. Taipgi, daugybė kitu daiktu reikalingu Lietuvoje.
A.B.C. PARCEL SERVICE 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
Skubiai išvalome, paimame, pristatome
SKAMBINKITE — 365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
7661-A CENTRALE
coin/ corner 5e ave 365-7146
495-90e AVE
coin / corner Bayne 365-1143
Dino's

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės — De La Verendrye, pr'e Lapierreir vandens konalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

LAIKRAŠČIO RĖMĖJAI:

Paskutiniu laiku didesnėmis sumomis laikraštį parėmė: K.L. Dienos Komitetas 200 dol., dr. J. Kaškelis 50 dol., dr. J. Žmuidzinas 25 dol., K.L.B. St. Catharines Apylinkė 20 dol., Chicagos Šaulių Rinktinė 10 dol.

Rėmėjo mokestį, nemažiau kaip 15 dol., sumokėjo:

Iš Montreallo - E. Kirstukienė, M. Krauza, Vyt. Liesūnaitis, Julija Balaišis.

Iš Verdun - St. Morkūnas, Alb. Zabukas, G. Petrulienė.

Iš Toronto - B. Naujalis, Alb. Statulevičius, Vl. Skirgaila, Pr. Jankauskas.

Iš London'o - J. Aušrotas, Mariatic, Que - Vyt. Oželis, Laval - Vl. Blažys, Sault Ste. Marie - N. Aukštikalnis, Candiac - M. Meškauskas, Fulford - Br. Zinkevičius.

Visiems nuoširdus ačiū. NL.

Labai gražiai nariai naudojasi lietuviška skaitykla ir bibliotekėle. Jeigu kas turėtų padovanoti lietuviškų knygų, klubas būtų labai dėkingas ir knygos išeitų šviesti pasaulio iš dulkinų lentynų.

Į klubą įsiregistravo ir Aušros Vartų Klebonas J. Kubilius, S.J.

• Aleksandras Stankevičius duoda planino pamokas savo bute, 1625 Maisonneuve West apt. 2303, arba ateina į namus. Skambinti tel: 935-7455.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KOMITETAS KVIEČIA Į

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

PARAPIJOS SALĖJE, gruodžio 31 d. 8 val. vakaro, 3426 Parthenais, Montreal, P.Q.

VISI SVEČIAI BUS SUSODINTI PRIE GRAŽIAI PARUOŠTŲ STALŲ SU KARŠTA VAKARIENE IR VISŲ RŪŠIŲ GĖRIMAIS.

Gros geras orkestras ir vyks smagūs šokiai iki vėlios nakties.

ĮĖJIMAS $15.00 ASMENIUI SU VAKARIENE IR ALKOHOLINIAIS NENORMUOTAIS GĖRIMAIS.

Rengėjai

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

GRUODŽIO 31 d. 9 val. vak., AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

PROGRAMOJE:

GERA VAKARIENĖ, BARAS, ĮVAIRŪS GĖRIMAI, LOTERIJA, PUIKUS ORKESTRAS.

ĮEJIMAS: SUAUGUSIEMS $7.50 JAUNIMUI $5.00

Kviečiame visus dalyvauti, įsigyjant bilietus iš anksto.

Rengia L.K. Mindaugo šaulių kuopa ir Aušros Vartų Parapijos Komitetas.

SPECIALIOS PAMALDOS UŽ PETRĄ LAPENAT

neseniai tragiškai žuvęs Petras Lapenat gruodžio 14 d., 7,30 v.v. bus prisimintas pamaldose, minint jo 21 m. gimimo dieną.

Pamaldos bus St. Jean Lutheran bažnyčioje, 3594 Jean Mance ir Prince Arthur gt. kampas.

• Vida Adomonytė, kartu su tėvais buvo išvykę į Bostoną. Vida dalyvavo Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavime Bostone.

PO CHICAGOS DANGUM...

(Atkelta iš 2psl.)

teigiamai; ne vien dėl to, kad aš iš to turiu pajamų, bet kad verta palaikyti lietuvišką ryšį tarpusavy; labai miela gavus kortelę, kartais ji gal paskutinis artimo žmogaus atminimas. Negailėkim to keletos dolerių ar centų, jul svaigalams ir rūkymui daugiau švaistome.

Bal. Brazdžionis
Chicago, Ill.

PAMINKLŲ GAMYBA

– MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

KLUBAS RŪTA

Auksinio Amžiaus Klubo Rūta susirinkime lapkričio 24 dieną priimtas statutas, kurį su didelių rūpestingumu ir tikslumu paruošė specialė komisija iš S. Kęsgailos, A. Ališausko, V. Kačergio ir Ses. M. Olivetos. Išrinkta ir valdyba: J. Adomaitis, A. Ališauskas, J. Jurėnas, K. Martinėnas ir Ses. M. Oliveta. Į revizijos komisiją išrinkti: P. Dikaitis, M. Pakulienė ir S. Morkūnas.

Jau pradėta vykdyti oficialii narių registracija. Nubalsuotas nario mokestis $3,- metams. Suinteresuoti gali lankyti tris susirinkimus susipažinimui. Susirinkimai vyksta kas trečiadienį 1:30 Klubo patalpose 1450 De Seve /Seselių Namuose/.

Auksinio Klubo patalpos naujai pačių narių perremontuotos ir išdažytos. Šį darbą atliko K. Martinėnas, J. Meliauskas, A. Ramanauskas ir J. Vilkas. Greitu laiku pradės veikti ir interesų sekcijos: virimo, mezgimo, žaidimų, foto, ir t.t.

Foto: P. Dikaitis

Rūtos klubui paruošę statutą iš kairės stovi: S. Kęsgaila, Ses. M. Oliveta, A. Ališauskas, V. Kačergius ir sėdi: iš Fed. Vyriausybės J.F. Davies ir Ses. M. Paulė.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astre

LEO GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !
• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS !
• UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !

PASIKALBĖKITE SU Managerių LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)
GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS
477-G DELMAR AVE.
POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5
TEL. 695-0370

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

JONAS & COTE REALTIES
5159 DE MAISONNEUVE BLVD., WEST, MONTREAL, P.Q. H4A 1Z3
VINCAS PIEČAITIS
VISAKERIOPAS NEKILNOJAMO TURTO PARDAVIMAS
Tel: 482-0772. namų 366-7041

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal 109, Que.
Tel. 931-4024

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

PHARMACIENS — PHARMACISTS
M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS
Ouvert 9 a.m. à-to 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle
366-9742
365-0505

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI ?
NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS
D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West. Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų -658-5513

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS

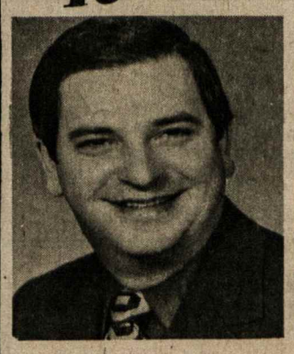

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE ⟷ 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A6,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomasias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Termin. ind. 1 metams	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Termin. ind. 2 metams	9.75%	Investacines nuo	11.0%
Termin. ind. 3 metams	10.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilgųjosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.